

Redningsvæsenet på Bornholm i 200 år 1823 – 2023

Samlingshuset i Pedersker 28-01-2025 kl. 14-16
Pedersker Pensionistforening

Henning Bender, Kirsebærhaven 3,
Snogebæk, 3730 Nexø

Tlf 4041 3664
hbender@mail.dk
<https://henningbender.dk>

Foredragsdatoer: 2025-01-28

Egne bøger: se # 99

Links: Skibsforlis

<https://henningbender.dk>

<https://udvanderhistorie.dk>

Henning Bender - Udvandrerhistorie

VELKOMST

FORSLAG Foredrag

Foredragsdatoer

Egne bøger

Links

CV

KONTAKT

KONTAKT

2025

- 07-10-2025 *Udvandring fra DK* Vejen, Kongeaa slægtsf.
19-05-2025 *Udvandring fra DK* Hillerød lokalhist. for.
24-04-2025 *Udvandring fra Danmark*, Viborg Slægtshist. for.
19-03-2025 *Udvandring fra DK* Aalborg FU
13-03-2025 *Svensk indvandring* Næstved Slægtshist. for.
26-02-2025 *Svensk indvandring* Aalborg FU
18-02-2025 *Svensk indvandring* Sandvig, Nordvig BB 18-21
10-02-2025 *Udvandringen fra Danmark*, Fredericia, 19.15-21
28-01-2025 *Søredningen på Bholm*, Samlingshuset, Pedersker 14-16

2024

- 18-11-2024 *Udvandringen til Amerika*, Sæby, Manegen, kl. 19-21
07-11-2024 *Den oversøiske udvandring fra Danmark* Præstø
01-10-2024 *Den oversøiske udvandring fra Danmark*, Varde
28-09-2024 *Den oversøiske udvandring fra Bornholm*, Rønne
10-09-2024 *Svensk indvandring, Hjørring slægtshist. for.*
25-08-2024 *Svensk invandring till Danmark*

- Svenska Släktforskarlagarna 2024, Malmö
07.07.2024 *Åbning af Redningsbådshuset*, Snogebæk, kl. 15
08-06-2024 *Bornholms redningsvæsen*, Folkets Hus, kl. 17
25-04-2024 *Udvandring fra Danmark, Sydøens slægtsf.*
09-04-2024 *Svensk indvandring, Randers Slægtshistoriske*
21-03-2024 *Svensk indvandring, Horsens Slægt.forsk.*
19-02-2024 *Udvandringen fra Danmark Thisted slægtsf.*

2023

- 09-11-2023 *Svensk indvandring, Hedeboegnsens slægt*
02-11-2023 *Redningsvæsenet på Bholm, FU, Rønne* 19-21
30-09-2023 *Søredning på Bornholm*, BSLF, Rønne, Biblioteket. 14-16
20-04-2023 *Oversøisk udv. f. DK Grindsted, Hedens Slægtsfor*
13-04-2023 *Svensk indv., Odder Slægtshistoriske for.*
15-03-2023 *Svensk indvandring Odense kulturcenter,*
12-03-2023 *Svensk udv. f. DK, Mellanskånes Släktforskarrefö*
Osbyholm, Hörby kl. 13-15
13-02-2023 *Svensk Indv til Dk, Århus Slægtshist. for.,*
08-02-2023 *Svensk indvandring til Dk,* For. Norden, Ringsted,
Kulturhuset, Søgade 3 19:30-21:30

Svensk udvandring til og via
Danmark

Aalborg industri og by

Fotograf Heinrich Tönnies

Snogebæks Historie

Forliste Skibe og tabte Menneskeliv

Stormflod, strandinger, redningsvæsen
og fyrtårne på Bornholm

BORNHOLMSKE SAMLINGER
2022

HENNING BENDER,
Den bornholmske kystredningstjeneste
i 200 år s. 8-77

JAKOB SEERUP
ny teknologi – gamle problemer s. 79-85

PETER AAKJÆR,
Stormfloden 1872 og 1904 s. 86-147

NIELS-JØRGEN JENSEN,
Lys i mørket omkring Bornholm 148-171

LENE MÜHLIG,
Om strandinger på Bornholm
i middelalderen 172-187

JESPER VANG HANSEN,
Strandinger på Nordbornholm
i 1700-tallet 188-211

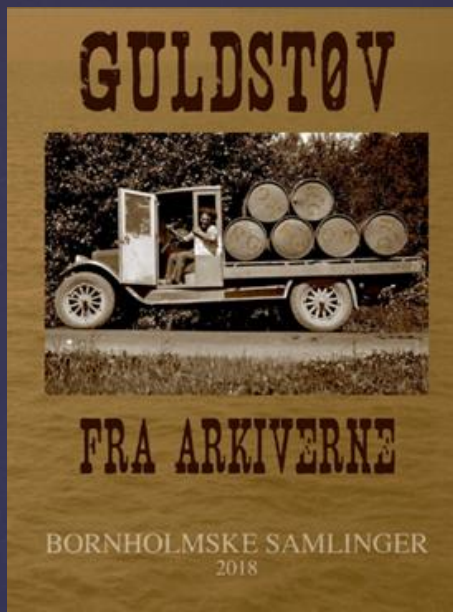
HENRIK CAVLING,
Da "M.DAVIDSEN"
stødte på Hammeren i 1901 212-223

ANN VIBEKE KNUDSEN, 224-239
Da jarlen af Zetland forliste

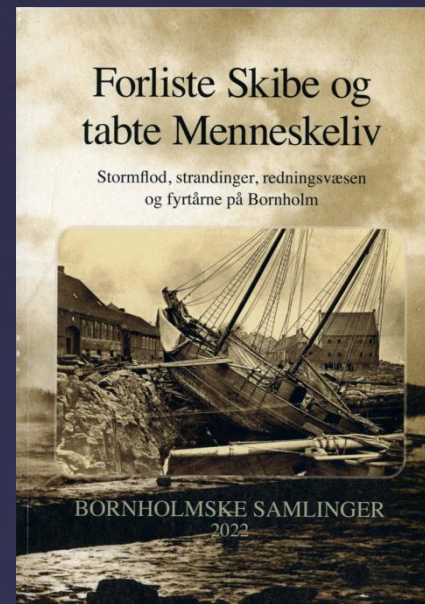
2018 , side 40-63

Bornholmske Samlinger

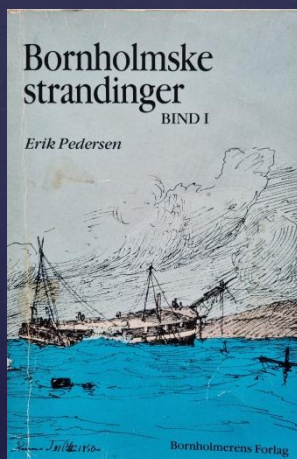
2022, side 8- 77

Henning Bender :Snogebæk,
en by tager form 1845-1885

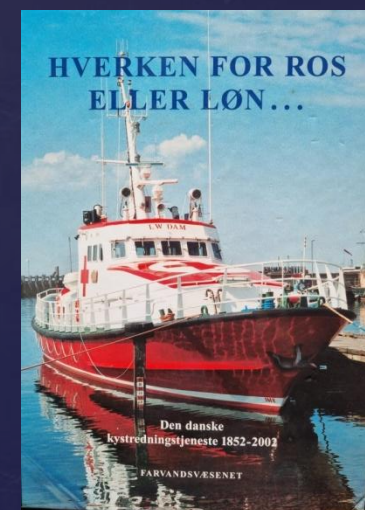

Henning Bender: Den bornholmske
Kystredningstjeneste i 200 år

Erik Pedersen:
Bornholmske
Strandinger 1830
-1986 (Rønne 1987-
1988)

*Grete Tuxen
Andersen
og Alan Hjorth
Rasmussen*:
Den danske kyst-
Redningstjeneste
1852-2002
(Farvandsvæ-
senet 2002)

BORNHOLM (SNOGEBÆK) FIK 1822-1824

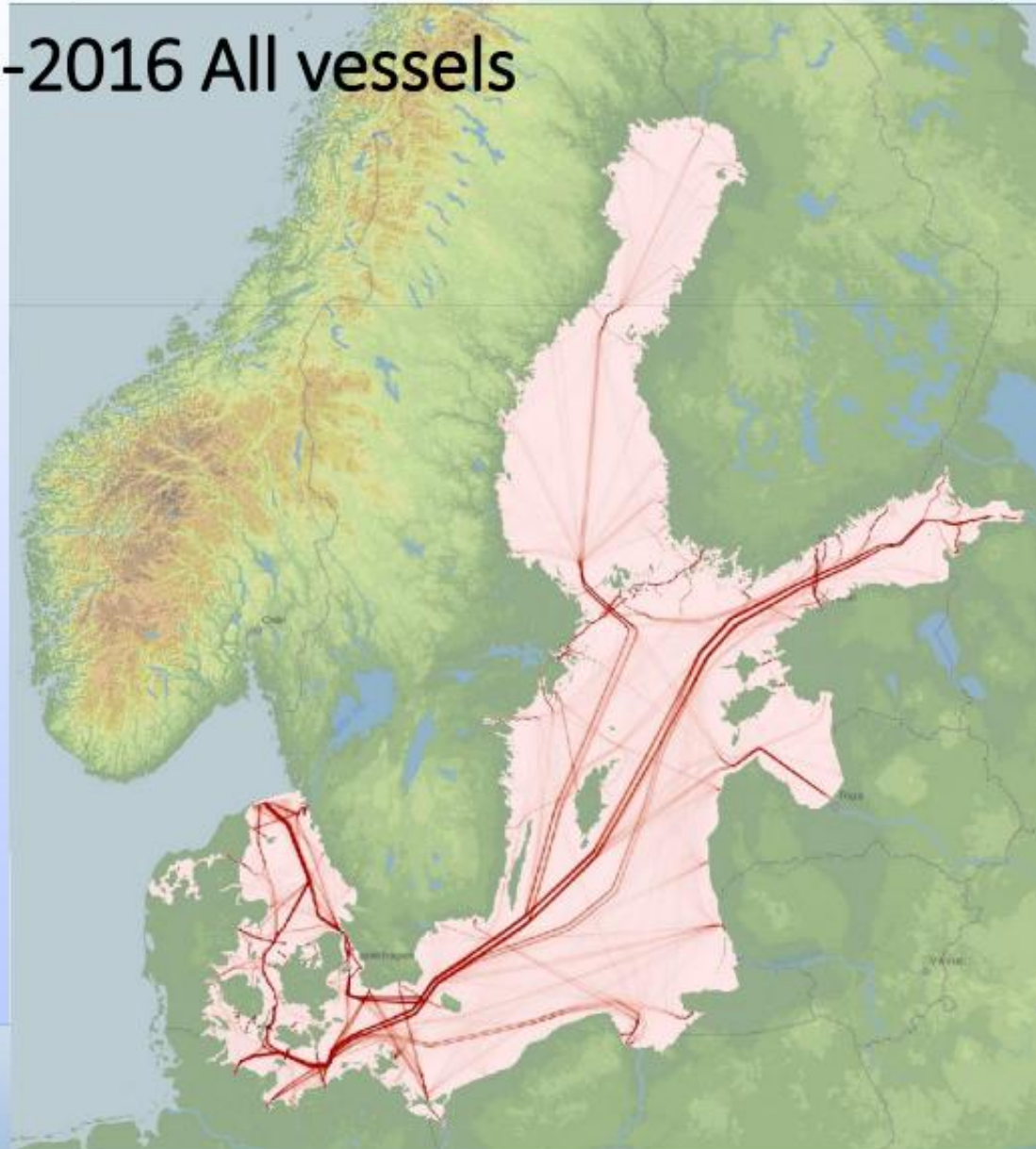
En af Verdens første
redningsstationer med
redningsbåd, bådehus, fast
mandskab og finansiering

uden for
Storbritannien

Hvorfor?

Shipping density -2016 All vessels

- Cargo vessels
- Tankers
- Passenger vessels
- Fishing vessels
- Service ship
- Container vessels
- Ro-ro vessels
- Other:
 - Tug, dredger etc.

Øresundstolden (1425) 1429-1857

Bevaret fra 1497 og komplet 1574-1857

Toldboden i Helsingør

<https://www.soundtoll.nl>

SOUNDTOLL REGISTERS ONLINE

WELCOME

ABOUT THE PROJECT

RESEARCH

LINKS

NEWS

CONTACT

VOLUNTEER

Næsten 2 millioner skibspassager 1497-1857

Welcome to Sound Toll Registers Online (STRO)

STRO is the electronic database of the complete Sound Toll Registers, 1497-1857.

STRO has been made by:

- the University of Groningen
- Tresoar, Frisian Historical and Literary Centre at Leeuwarden.

The Sound Toll Registers (STR) are the accounts of the toll which the kings of Denmark levied on the shipping through the Sound, the strait which is the main connection between the North Sea and the Baltic Sea. They have been preserved (with gaps in the first decades) for the period from 1497 to 1857, when the toll was abolished. From 1574 on, the series is almost complete. The STR are being kept by the Danish National Archives (Rigsarkivet) in Copenhagen.

The STR contain data on 1.8 million passages through the Sound. The officials of the tollhouse at Elsinore recorded in principle the following data of each passage:

- the date
- the name of the shipmaster
- the place of residence of the shipmaster
- the port of departure
- the port of destination (from the mid-1660s)
- the composition of the cargo
- the toll.

These core data were entered in STRO. The progressive choices we made during that process, are set down in the data entry instructions we wrote for the volunteers.

[More about STRO](#)

Searching with Search

The Search screen offers several options to define a query on the database.

Search passages

▼ SEARCH ⓘ

TEXT SEARCH ⓘ

Press ENTER to search

Search in:

All indexed fields ▼

Search

YEAR (1497 - 1857) ⓘ

1497 →

Select

RECORD TYPE ⓘ

Passage

Registration

PASSAGE ID ⓘ

Press ENTER to go to detail view

Go

Search passages

▼ SEARCH ⓘ

TEXT SEARCH ⓘ

Press ENTER to search

Search in:

✓ All indexed fields

Shipmaster surname

Shipmaster given name

Shipmaster patronymic

Home port

Home port standard

Home port big region

Home port small region

Port of departure

Port of departure standard

Port of departure big region

Port of departure small region

Port of arrival

Port of arrival standard

Port of arrival big region

Port of arrival small region

Commodity

Remarks

År (1497-1857)
 Fornavn Kaptajn
 Efternavn Kaptajn
 Skibets hjemsted
 Afsejlingshavn
 Destinationshavn (1660ff)
 Varelast (også enkeltvarer)
 Toldberegning

Skibspassager 1815-1850 i % fordelt på lande (hjemsteder for skibe)

	1815-1824	1825-1834	1835-1844	1845-1850
Nederlandene	7	7	7	8
England	32	34	26	30
Preussen	14	17	18	14
Sverige	16	10	9	11
Norge	8	10	12	13
Danmark	8	7	8	7
Øvrige	15	15	20	17

Årlige gennemsnit . Fra 3-4.000 til ca. 17.000

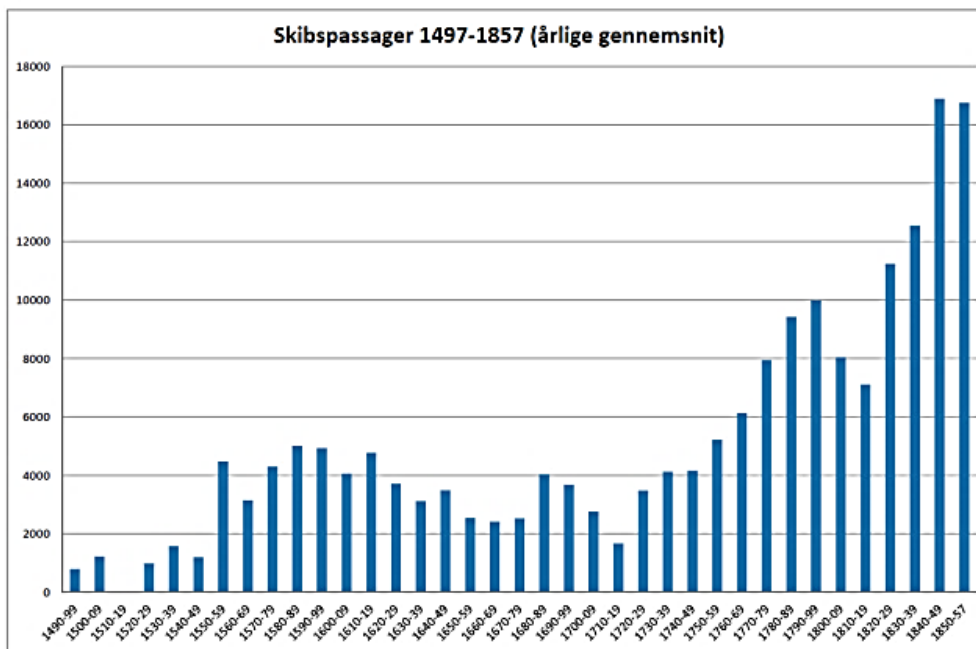
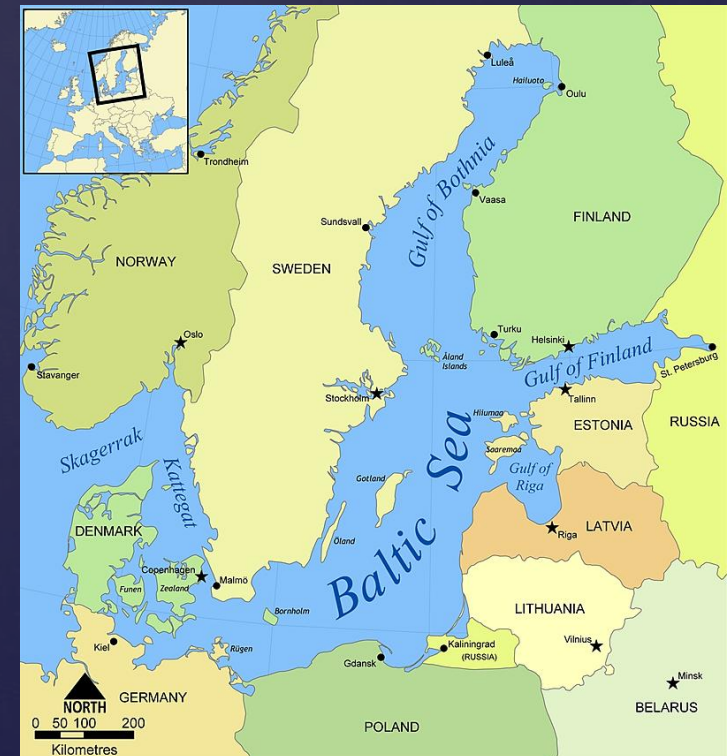

Fig. 3: Antal skibspassager i årlige gennemsnit.

Hvorfor Snogebæk?

Skibskirkegården mellem de skjulte
undersøiske stenrev – Salthammer og Bro,
og Dueodde
med de bevægelige og uberegnelige
Sandbanker.

Kort over Bornholm og dele af Skåne og Blekinge 1676 (Kgl. Bibliotek) (Gert Jeppsson :Ystads Historia i kartor (2013), s. 36)

HAMMERS
KORT
OVER
BORN
HOLM
1746-
1752

HAMMERS
KORT
OVER
BORN
HOLM
1746-
1752

Redningsvæsenets
udvikling på Bornholm
1785 ff

Udskrift af den Syvende

af Guds Råd, Kongen til Danmark
og Norge, de Bænders og Godhæns,
Jordbrug, Høi Skole, Jorhans, Mon-
mann, Detmenschene og Oldenburg.

Den syvdenlig Gæst tilkom! Begynde Dig
huvud tilkom, vil det, som sig kommen de
Eddelsten meden sig Bonn Collegier paa Krigs
Lærdann i huseffuude, sig Mandene Libr
og Bann paa Bont med Bornholm, vilken

Paaklagede Uordner i Henseende til
Strandede Skibe og Varer paa Bornholm

Vigtigste lovgivning på strandingsområdet 1785-

a. Strandingsreglementet for Bornholm af 7. maj 1785 – kun gældende for Bornholm frem til 1928 - Pligt til at redde søfolk før last, 4 strandingskommissærer – en for hvert herred *ledet af amtmanden*

b. Strandingsforordningen af 1836 for resten af Landet , pligt til at redde søfolk, men ingen egt. Organisation

c. Lov angående Redningsvæsen 26. marts 1852, frem til 1928 delt i to *hinanden uafhængige*

redningsvæsener under *indenrigsministeriet*

C1, Redningsvæsenet for Bornholm (fra 1882 desuden Møn, Falster, Sjælland)

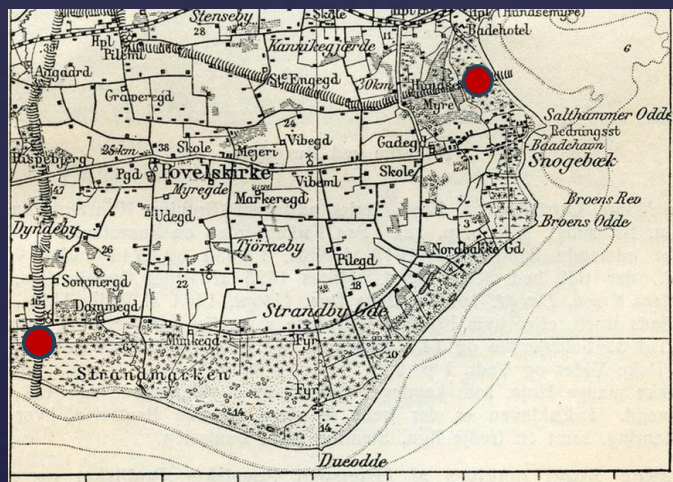
C2 Redningsvæsenet for Nørrejylland

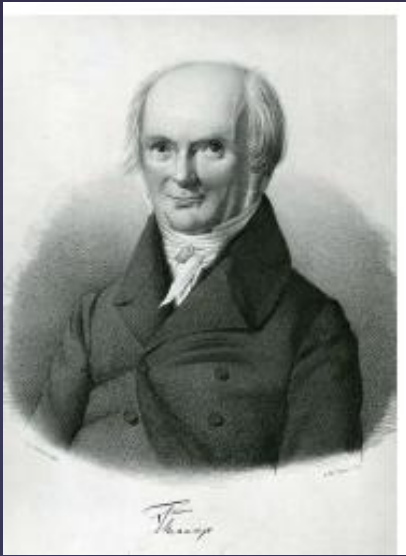

Sogneskel Poulsker-
Pedersker 1844

Sogneskel Poulsker-
Bodilsker 1822

Frederik Thaarup
(1766-1845)
Amtmand 1804-1809

Toldinspektør
Casper Wolfsen
1781-1836

Christian Jespersen
(1766-1837)
Amtmand 1809-1837

Christian Jespersen
(1766-1837)
Amtmand 1809-1837

Skipper, skibsbygger, købmand
og strandingskommissær for søndre herred
Jeppe Jørgen Hansen (1769-1823) i Nexø og
hans arv.

*Samt "den djærve Søemand Hans Kruuse (1800-
1842) i Poulsker Sogn, der med saa megen Raskhed og
Conduite har hjulpet utallige Skibe af Grund"*

Britiske forbilleder

PRINCIPLES OF CONSTRUCTION,

AND USES OF

UNIMMERGIBLE BOATS,

= *Synkefrie både*

STATED IN A LETTER TO HIS ROYAL HIGHNESS

THE PRINCE OF WALES.

BY LIONEL LUKIN.

LONDON:

PRINTED FOR THE AUTHOR,

By J. Nichols and Son, Red Lion Passage, Fleet Street;

AND SOLD BY T. BECKETT, PALL MALL; T. EGERTON,
WHITEHALL; AND J. ASPERNE, CORNHILL.

1806.

“Zetland” – 1802-1880 – verdens ældste bevarede
redningsbåd - South Shields, Newcastle-upon-Tyne
, reddede ca. 500

A Perspective View of N. H. Greathead's Life-Boat going out to assist a Ship in Distress.

THE "ORIGINAL" LIFE-BOAT
LENGTH 30'-0" BEAM 10'-0"
BUILT BY HENRY GREATHEAD
OF SOUTH SHIELDS IN 1798.

Bornholms Amt,
Kopibog 1823 juli-dec
Kopi af brev
Til Danske kancelli,
3. nov. 1823, side 31
Vedr. J.J.Hansens
dødsbo

4 og et Kjøge Vogn til at transportere
den

Afsenderen til Amtmanden; men da jeg fundet først af
vedrørende. Ligeledes om at ytre at jeg vil
men Baaden blev færdig vilde skænke
den til Byen med Paabud om Redning og Fordel for Nexoe Havn og
tillige, at han vilde lade opføre et Steen Hus ved Salthammer og
Broens Odde, hvor der indtræffer de fleste Strandinger her på
Landet, for der at bevare Baaden med tilbehør, og et slags Vogn til
at transportere den på, har jeg fundet det rigtigt at afdødes
bestemmelse med hensyn til redningsbåden opfyldes

...men, da jeg (=amtmand Jespersen 1766-1837) havde hørt afdøde
(strandingskommisær Jeppe Jørgen Hansen 1769-1823) i Fleres
Overværelse at ytre, at han når Baaden blev færdig vilde skænke
den til Byen med Paabud om Redning og Fordel for Nexoe Havn og
tillige, at han vilde lade opføre et Steen Hus ved Salthammer og
Broens Odde, hvor der indtræffer de fleste Strandinger her på
Landet, for der at bevare Baaden med tilbehør, og et slags Vogn til
at transportere den på, har jeg fundet det rigtigt at afdødes
bestemmelse med hensyn til redningsbåden opfyldes

Kom man i gang? Ja – iflg. Amtets kopibøger:

En lang række strandinger, de fleste med redninger, som f.eks.

”Natten til den 27. november 1830 strandede for Snogebek det Engelske tremasterskib ”Tabago” ført af Kaptain Laidler, kommende Fra Memel (Klaipeda), destineret for London med Bjælker, Planker, Oxehuder etc. *Besætningen på 16 Mand KOM LYKKELIG I LAND MED DISTRICTETS REDNINGSBAAD* Skibet er totalt forliist, men nogle Ankere, Tovværk, Vragstumper etc. blev reddet”

Også iflg. Datidens aviser:

Bornholms kgl. Priv. Avertissementstidende (Bornholms Avis) 4. dec. Om stranding 18. dec om auktionen

Allgemeines Wochenblatt (Apenrade) 9. dec 1830

Aalborg Stiftstidende 3. februar 1831

Hvor ved vi det fra?

og hvordan har vi chancen for
for at få mere at vide?

Bøger, aviser, søgedatabaser
og helt nye oplysninger

I ARKIVERNE!

Links skibsforslis (særligt Bornholm)

[Vragwiki](#) Database startet aug. 2021, nu med mere end 10.000 oplysninger om danske skibe og skibsforslis i Danmark. Søges eksempelvis på "Snogebæk" eller "Dueodde" får man beskrivelser af 60 skibsforslis 1828-1944 med kildehenvisninger til aviser og andre kilder.

[Lists of Shipwrecks 1747-2024](#) Verdensomspændende lister på skibsforslis med kildehenvisninger (ofte til Ship News i "The Times") Her søgning på år, måned, dato - men flere andre søgemuligheder.

[Øresundstoldregistrene](#) Ca. 2 millioner skibspassager via Øresund fra 1500-tallet til 1857 - kan søges på Dato/år, kaptajnens navn og hjemsted, afgangshavn og destination. Størstedelen passerede Bornholm, Også lokalinteresse - 1108 gange i årene 1577-1857 rejste skibe fra Rønne gennem Øresund, fra Neksø 566.

[Vindforhold til søs 1826-1869](#) - [Christiansø fyr](#) og [Hammershus fyr](#)
Daglige iagttagelser 1826-1859 kun 4 vindkategorier - Stille (0-2), laber kuling (3-5), frisk kuling (6-8), storm (9-12) - 1860-1869 Beauforts vindskala 0-12. Der er en klar sammenhæng mellem vind mellem 7-12.

[Danske aviser](#) og [Svenske aviser](#) før 1925 er flittige til at bringe oplysninger om skibsforslis og strandingsauktioner.

[Redningsstationer Bornholm](#) 1858-1976 arkiver med detaljerede indberetninger om alle redningsaktioner m.m. i Snogebæk, Svaneke, Gudhjem, Allinge, Hasle og Rønne alle 1852-1926 organiseret under det selvstændige [Bornholms og Møns Redningsvæsen \(Ikke digitalerede\)](#)

Udvalgt litteratur Erik Pedersen: *Bornholmske strandinger 1830-1986*, Grete Tuxen og Allan Hjorth Rasmussen: *Den danske Kystredningstjeneste 1852-2002*, Henning Bender: [Den bornholmske Kystredningstjeneste i 200 år](#).

Links Dansk Oversøisk
udvandring

Links Svensk indvandring til
Danmark

**Links skibsforslis (særligt
Bornholm)**

Medier

Ikke logget på Diskussion Bidrag Opret konto Log på

Forside Diskussion Læs Redigér Mere Søg på Vragwik

Velkommen til Vragwiki-databasen med 11.000 danske søfartshistorier

Identifikation
 billede - video - avisartikel - kirkebog - tidsskrift - sundtold - skibsvrag - gps - position - luftfartlink - søfartlink

Luftfart
 lufthavn - luftskib - flyproducent - flyvemaskine - propelfly - jetfly - helikopter - luftfartsselskab
 flyvning - flystyrt - flyulykke - kollision - flyvestation - militærfly - luftvåben - hær - marine - 2. vk. - flyvevåbnet

Søfart
 skibsnavn - skibsværft - skibstype - rederi - fiskeri - fartøjsdistrikt - hjemsted

Fly →
 Luftskeib →
 Jernbane →
 Skeib →
 Hjemsted
 Nye sider
 Værktøjer
 Hvad henviser hertil
 Beslægtede ændringer

<https://vragwiki.dk>

11.625 forlis/strandinger
 Ved eller nær danske kyster
 206 bornholmske skibe:
 Hjemmehørende
 Rønne 109, Nexø 33, Svaneke 26,
 Hasle 19, Allinge 13, Gudhjem 5,
 Christiansø 1

Hvad er en "wiki"

Den kendteste "wiki" er "Wikipedia", internettets universalleksikon, hvor frivillige, ulønnede, men interesserede bidragsyderne til stadighed bidrager med nye oplysninger. Rigtigheden af input diskuteres, suppleres eller fjernes af andre, hvis der er fejl. Således også med <https://vragwiki.dk>, der startede i 2022 men allerede nu (januar 2025) under "Søfart" omfatter 11.625 beretninger om forlis

Se "Anetræet" 2024/4 og 2025/1
www.bs1f.dk

88 Forlis i *Poulsker sogn*:
 Snogebæk 29, Salthammer Odde 24,
 Dueodde 29, Sommerodde 6
 70 forlis i *Allinge-Sandvig*
 44 forlis ved *Rønne*
 7 forlis i *Pedersker sogn* = *Sømarken*

Dokumenterede
Skibsforlis i
Pedersker sogn
(Sømarken)
1847-1891
Se [https://
vragwiki.dk](https://vragwiki.dk)

29. sep. 1847 Galease *Georg Heinrich*, Gotland-Stralsund, kalk og slibesten, 5 reddet
15. nov. 1847 Galease *Amalie*, Klaipeda-Grimbsby, trælast, 8 reddet (Snepperevet?)
7. nov. 1864 Skonnert *Johanna*, Aabenraa-Kalmar, ballast,
stenoden ud for Pæregård (Slusegård), (redngsbd. 8 mænd)
18. dec. 1866 *De tre sødskende* af Faaborg. Rügenwalde-Kiel (Vasagård)
25. nov. 1867 *William* Klaipeda-South Shields med jernbanetømmer (Boesgård)
15. okt. 1880 – 3 fiskere druknede
2. dec. 1891 – fiskerbåd fra Rønne -

7. nov. 1864 Johanna

Den [smålandske skonnert](#) Johanna/Johanne med skipper J.P. Andersen var på vej fra [Åbenrå](#) til hjemstedet [Kalmar](#) i [ballast](#), da den 7. november mellem kl. 23. og midnat [indstrandede](#) på stenodden ud for Pæregården i [Pedersker](#) og blev vrag.

Den [8](#) mand besætning kom i land med redningsbåden fra [Snogebæk](#).

Der afholdtes [auktion](#) 21. november over skibsskrog og inventar og 14. januar 1865 over ophugget vragtømmer.

[Avisartikler](#) **[ERIK PEDERSEN s.95](#)** **[FULD BERETNING/s.37-38](#)**

- [Den 7de ds. om Aftenen mellem Kl. 11 og 12 indstrandede, paa Steenodden udfra Pæregaarden i Pedersker, Skonnert „Johanne“, dr. 74 danske Læster, af Calmar, ført af Capitain J. P. Andersen, ... - \[Bornholms Avis\]\(#\) 10. nov. 1864](#)
- [Auction over Skibsskrog og Inventarium - \[Bornholms Avis\]\(#\) 15. nov. 1864](#)
- [Løverdagen den 14de Januar førstkommende, ... - \[Bornholms Avis\]\(#\) 10. jan. 1865](#)

Johanna af [Kalmar](#)

-1864

[74 kommercelæst](#)

♥ 8

3 strandinger på en gang – pga. ”storm og tykning”

6. Nov. 1864 ”Lejonet” af Ronneby, forlist i Nexø Havn med 100 tdr. byg. Vrag

6. Nov. 1864 ”Venskaben” af Ronneby, Malmö til Ystad med mursten, strandet på Dueodde

7. Nov. 1864 ”Johanna” af Kalmar HVORDAN VAR VEJRET ?

Aar 1864 den 8. november
morgen kl. 4½ blev for
opsynsmanden ved stationen
Snogebæk anmeldt at et skib var
indstrandet ved Slusegård i
Pedersker sogn og at
skibet, der ikke stod langt fra
land allerede havde kappet
masterne og var i stor
fare og redningsapparater højst
nødvendige, hvorfor
redningsmandskabet og ejere
af transportheeste hurtigst muligt
blev kaldte og kl. 5 morgen
afgik transporten
Med de 2 vogne fra stationen og
fortsatte rejsen til
strandingsstedet. Ved ankomsten
Klokken 6.....

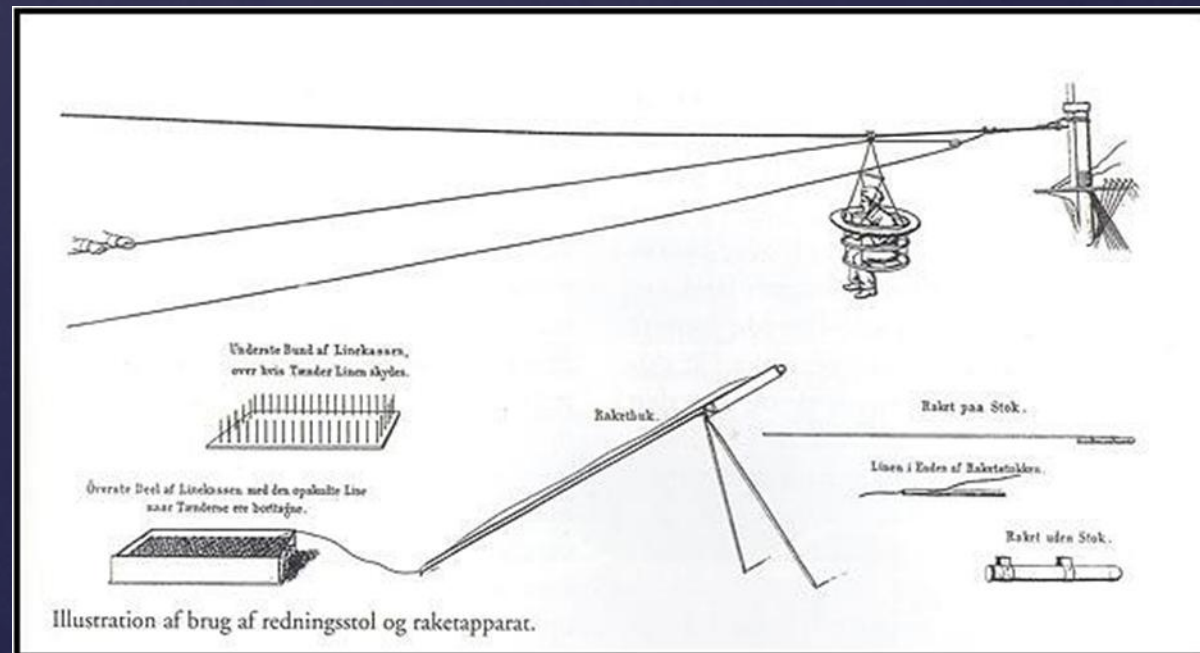
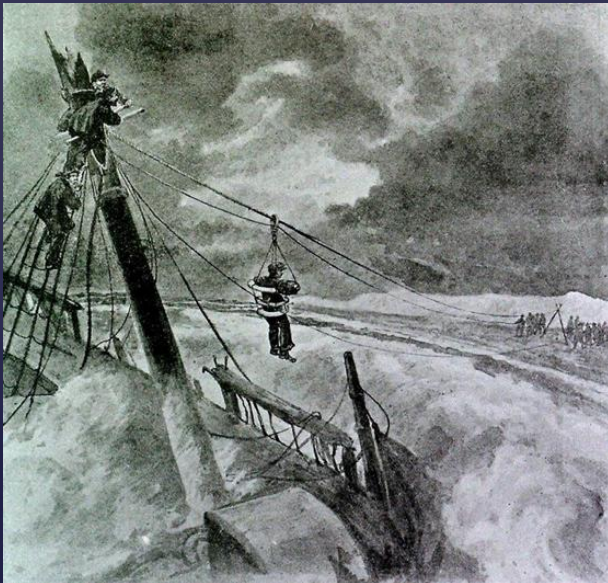

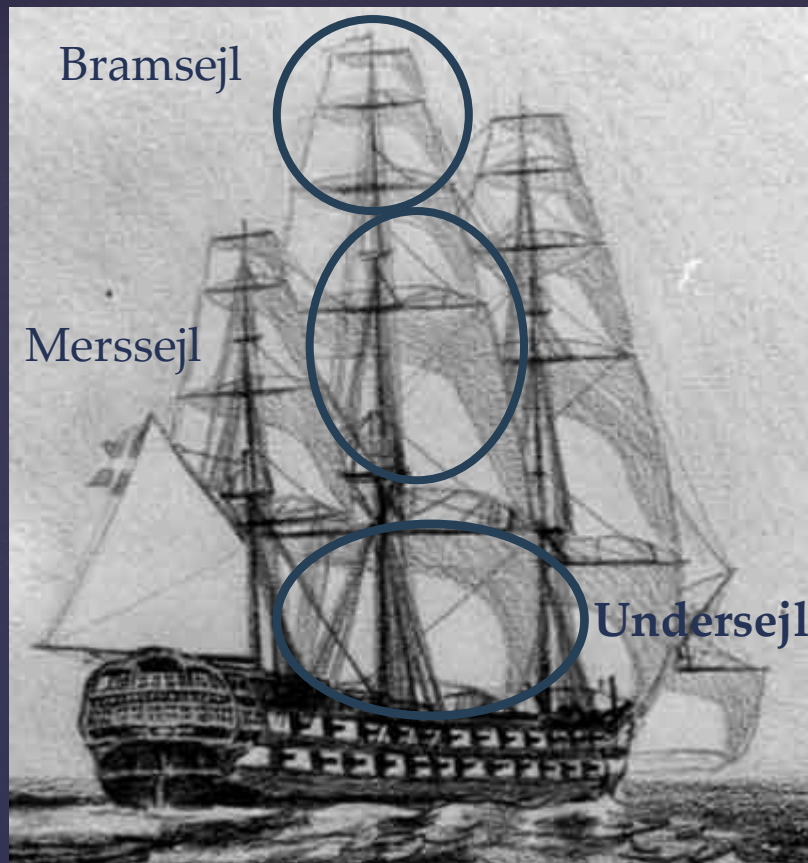
RA. Redningsvæsen, Bornholm, Snogebæk
Snogebæk Indberetningsprotokol, 1858-1873, s. 37

Aar 1864 den 8de November ^{4½} blev for Opsynsmand
ved Redningsstationen Snogebæk anmeldt
at et skib var indstrandet ved Slusegård i Pedersker
sogn og at skibet allerede havde kappet
masterne og var i stor fare og redningsapparater
højst nødvendige, hvorfor redningsmandskabet
og ejere af transportheeste hurtigst muligt
blev kaldte og kl. 5 morgen afgik transporten
Med de 2 vogne fra stationen og fortsatte rejsen
til strandingsstedet. Ved ankomsten klokken 6.....

Ved ankomsten kl. 6 morgen erfarede, at det strandede skib var en skonnert på 74 læster , der havde kappet masterne og stod cirka 300 alen (188 meter) fra land i stærk og tiltagende brænding. Straks blev en raket kastet der gik lige over skibet så udhalerlinen blev på dækket så den tykke trosse kunne hales ombord og fastgøres og redningsstolen udhales. Kaptajnen kom straks i land i den og senere det øvrige mandskab der bestod af 8 mænd med kaptajnen og således blev hele besætningen bjerget. Herefter blev raketapparaterne læsset på vognen bortset fra trossen og raketlinen, der blev om bord.

Kaptajn J.P. Andersson fra Kalmar forklarede at han kom fra Apenrade i ballast og at han efter bestikket skulle stå en sømil fra land med stormsejl, men var drevet på grund kl. 11½ aften. At således passeret vidner A.P.Kruse, A.P.Trommer og Lars Madsen

KULING		Beauforts Skala (1805)		VEJR	
Vind	m/s <	Datidig	Nutidig	Vejr	
0	0,0-0,2	Stille	Stille	0	
1	0,3-1,5	Laber Brise	Næsten sti	1	Klart
2	1,6-3,3	Bramsejl	Svag Vind	2	Diset
3	3,4-5,4	Bramsejl	Let vind	3	Tåget
4	5,5-7,9	Mers-sejl	Jævn vind	4	Overtrukket
5	8,0-10,7	Rebet Mers	Frisk vind	5	Skyet
6	10,8-13,8	To-rebet -	Hård vind	6	Byge
7	13,9-17,1	Tre-rebet	Kuling	7	Torden
8	17,2-20,7	klosrebet	Hård kuling	8	Lyn
9	20,8-24,4	Undersejl	Stormende	9	Tykning
10	24,5-28,4	STORM	Storm	10	Regn
11	28,5-32,6	ORKAN	Stærk storm	11	Hagl
12	>32,6	ORKAN	Orkan	12	Sne

Linjeskibet *Holstein* fra 1801 *Nassau*

Admiral
Sir Francis
Beaufort
1774-1857

HMS
Woodwich
1805
bugsering

Christiansø Fyr 1826-1868 6, 7 og 8. november 1864

6	7: 8.	14: 49.	-	NNV.	8.	10-12
			kl: 8.	Nord.	9.	"
			" 10	"	10.	"
			" 12	NNO.	10.	10-12
7	7: 18.	4: 39.	-	Nord.	6.	5.
			kl: 12	Nord.	6.	5.
			" 2	"	4.	"
			" 4	VSV	3.	"
8	7: 18.	4: 39.	-	VSV.	7.	9.
			kl: 8.	"	8.	"
			" 10	"	"	5.
			-	VSV.	8.	5.

VIND 8-10 NNV-NNO
Stormende kuling til storm
VEJR Regn, slud, sne

VIND 6-3 N - VNV
Hård til let vind
VEJR Skyet

VIND 7-8 VSV
Hård Kuling
VEJR Dårlig sigt

"Johanna" af Kalmar
Har pga storm fra Nord 6. og 7. nov lagt sig i læ under sydkysten, men natten mellem 7. og 8. drejer Stormen mod V- VSV og skibet strander

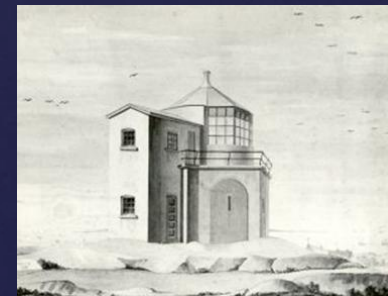
Hammershus Fyr 1826-1868 6, 7 og 8 november 1864

6	7.	16' 4 . 41'	m. n	NNV	19	4
			kl	"	"	1
			kl: 10	"	10 kl: 9	"
7	7 . 18'	4 . 39'	m. n	NNO	10	4
			kl: 2	"	"	"
			kl: 4	VSV	"	"
			kl: 6	"	"	9 - 1
8	7 . 20'	4 . 38'	m. n	VSV	19	4 kl: 6
			kl: 10	"	"	9 - 10
			kl: 12	N	4	4
			m. n	"	"	"

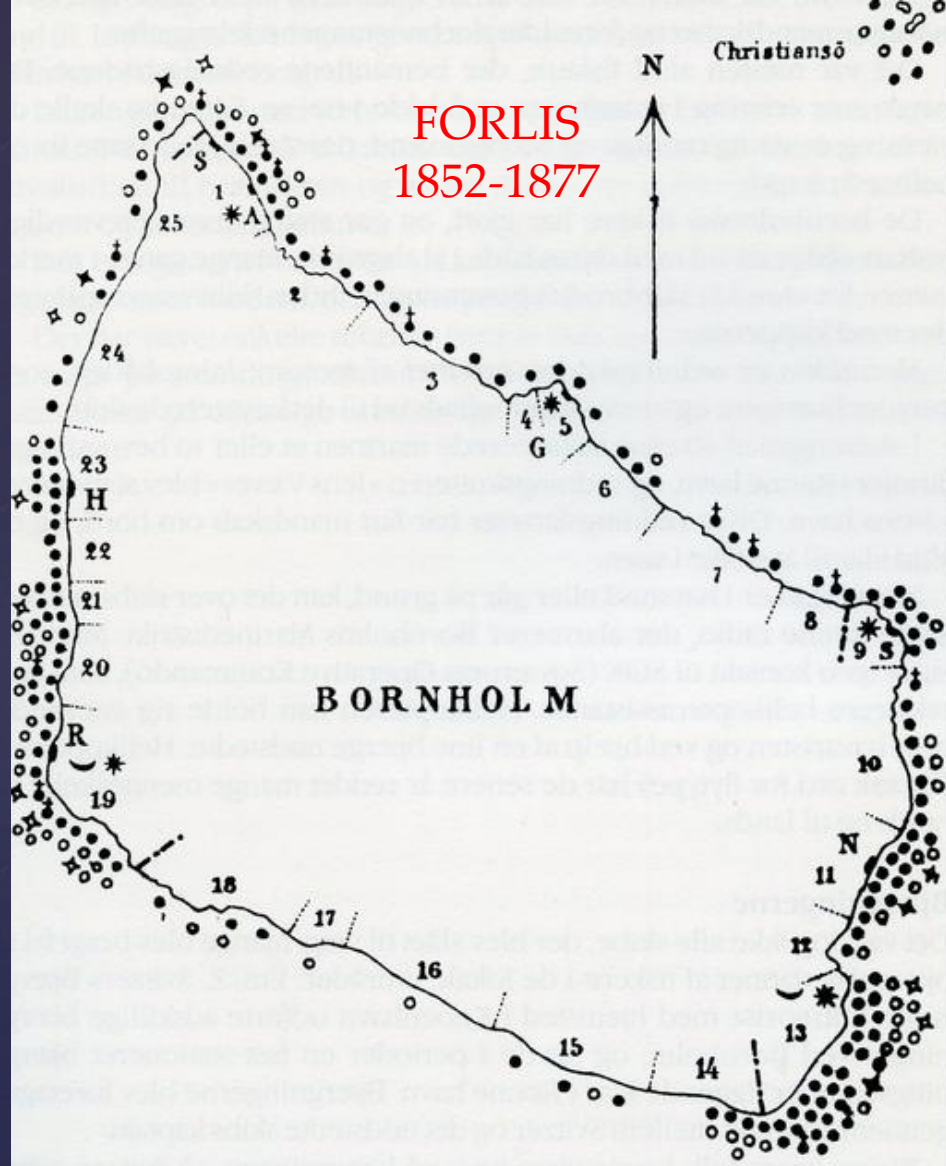
VIND 10-6 NNO
Storm til hård vind
VEJR Overskyet

VIND 10 N til V
Fuld Storm
VEJR Overskyet, Sne

VIND 10-4 VNV- V-N
Fuld storm til jævn vind
Vejr fra tykning til overskyet

FORLIS
1852-1877

- grundstødt Seilskib
- Totalforlist do
- ‡ Tilfælde af druknet Mandskab.
- ⌒ Redningsbaad.
- ✕ grundstødt Dampskib.
- ✖ Totalforlist do
- * Rakelapparat.

ARKIVALSK RIGSARKIVET

Kopierede på Statens Arkiver: Arkivalieronline

<https://www.rigsarkivet.dk/arkivalieronline/>

LOKALADMINISTRATIONEN:

Bornholms amt: Journaler med registre, kopibøger for ind- og udgående breve og telegrammer 1787-

Skifteprotokoller Nexø 1743-1829 plus registre

CENTRALADMINISTRATIONEN

Danske Kancelli: brevbøger 1800-1847

Indenrigsministeriet 1848-1940, Registre,

Resolutionsprotokoller og Registrantprotokoller

BORNHOLMS REDNINGSVÆSEN (kun kopieret af mig)

Samlede administration -- samt de enkelte redningsstationer

1852-1928

Stationerne ere følgende:

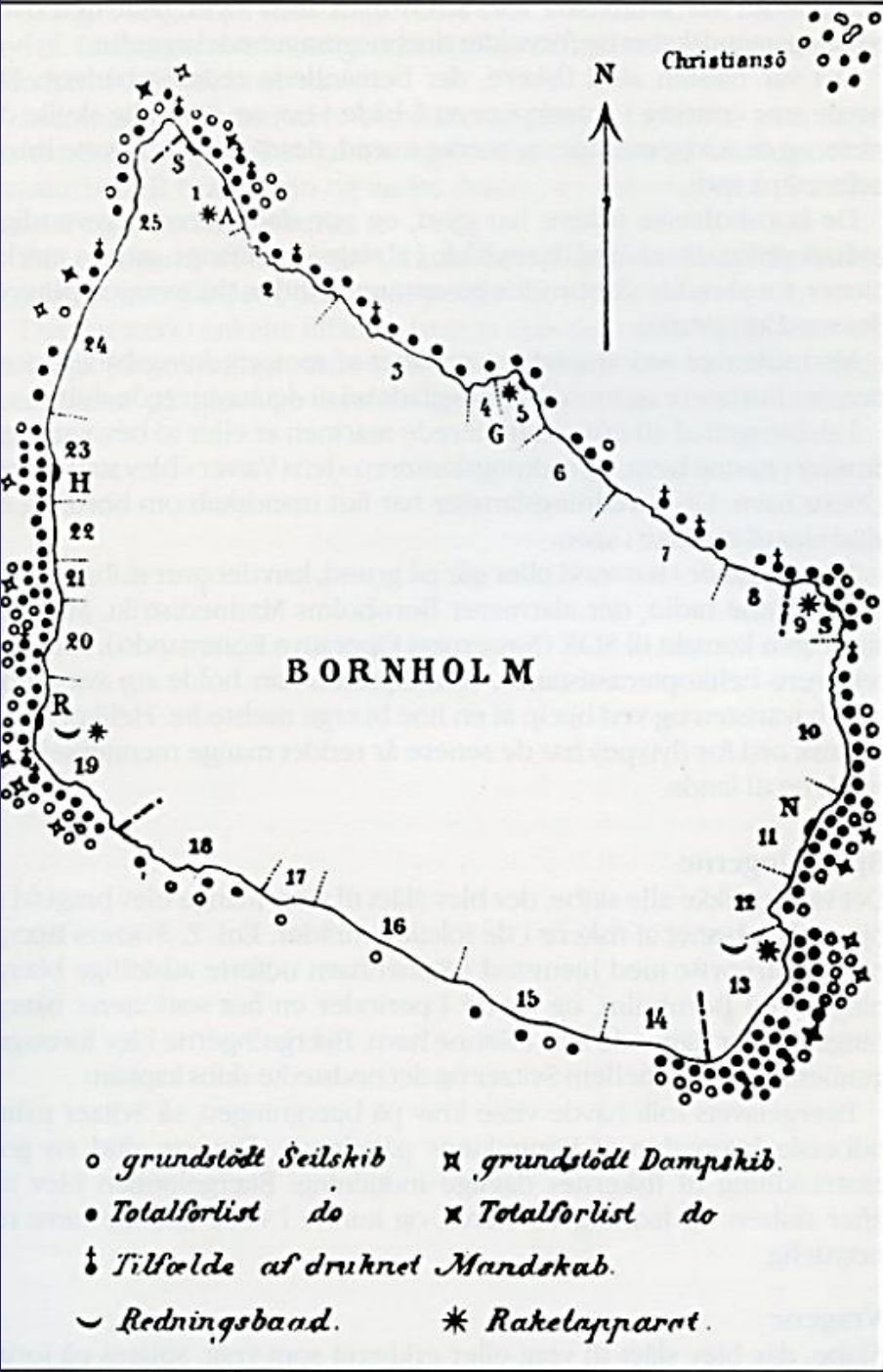
I. I Nørrejylland.

Skagen, forsynet med synkefrit Fartøi og Raketkasteapparat.	
Kandestederne	» » » » »
Hirtshals	» » » » »
Lønstrup	» » » » »
Lökken	» » » » »
Blokhusene	» » » » »
Slette Strand	» » » » »
Lild Strand	» » » » »
Hanstedholm	» » » » »
Klitmöller	» Raketkasteapparat
Nordre Vorupøre	» synkefrit Fartøi og Raketkasteapparat.
Vester-Agger	» Raketkasteapparat.
Agger Kanal	» synkefrit Fartøi.
Thyboe-Rön	» Raketkasteapparat.
Flyvholm	» synkefrit Fartøi og Raketkasteapparat.
Tuskjær	» » » » »
Vædersö Klit	» » » » »
Sönder-Lyngvig	» » » » »
Bjerregaard	» Raketkasteapparat.
Hennestrand	» »
Blaavandshuk	» synkefrit Fartøi og Raketkasteapparat.

II. paa Bornholm.

Rönne, forsynet med Raketkasteapparat.	
Allinge	» » »
Gudhjem	» » »
Svanike	» » »
Snogebæk	» synkefrit Fartøi og Raketkasteapparat.

Saafernt Communication med et indstrandet Skib ikke paa anden Maade kan komme istand, vil der ved Hjælp af et Raketapparat blive tilkastet de Skibbrudne en 9 Garns Line; naar de hale denne Line til sig, vil der med den følge en 3½ Tommers Trosse, ved hvis Tamp er fastgjort en Blok, hvori er Bugten af en smækker Line. Begge Tampe af denne Line staae faste paa Redningsstolen, der med sin Kous kan vandre paa 3½ Tommers Trossen. Trossen maa fastgjøres ombord paa Skibet saa højt oppe som muligt, for at Stolen om muligt kan gaae fri af Brændingen. Ved Hjælp af den smækkre Line, som farer i Blokken, der er fast paa Trossen ombord, kan Stolen fra Land hales ud og ind paa Trossen, och derved er Communicationen til de Skibbrudnes Redning tillveiebragt.

Allinge	1859-1975
Boderne	1928-1932
Christiansø	1928-1974
Gudhjem	1859-1975
Hasle	1882-1975
Rønne	1858-1974
Snogebæk	1858-1974
Svaneke	1858-1976

Redningsvæsenet for Bornholm 1852-1928

Lov om oprettelse af et redningsvæsen ved de danske kyster
 Kommissionen, der skulle undersøge behovet for oprettelse af et redningsvæsen i Danmark, skrev i en betænkning i 1850:

"Due Odde anses som det farligste punkt på øen, karakteren af kysten er her aldeles forskellig fra de øvrige, idet det her er flyvesand, som danner rev ud på flere steder, og på grund af kviksand synker de grundløbne skibe i meget kort tid. Salthammer og Broens Rev ved Snogebæk er meget farlige punkter. Da strandingerne på disse rev sker i længere afstand fra selve kysten, vil, foruden raketapparatet, et redningsfartøj her finde god anvendelse for at komme de skibbrudne til hjælp."

Redningsstationen Snogebæk 1852 1974

1852 1974
1852 1957
1852 1966
1928 1970
1903 1966
1868 1957

Folkelisteprotokol
Indberetningsprotokol
Inventarieprotokol
Kontrolbog for vagt- og patrulje
Kopibog
Regnskabsprotokol

Rigsarkivet, Redningsvæsenet 1852-1974,
Bornholms og Møns Redningsvæsen,
Redningsstation Snogebæk

Statistik for de 45 danske redningsstationer 1858-1881
 Jylland 40 og Bornholm 5, Danmarks Statistik, Bd. 1, s. 310-319
 J.S. Hohlenberg, Strandinger og redningsforsøg i de danske farvande

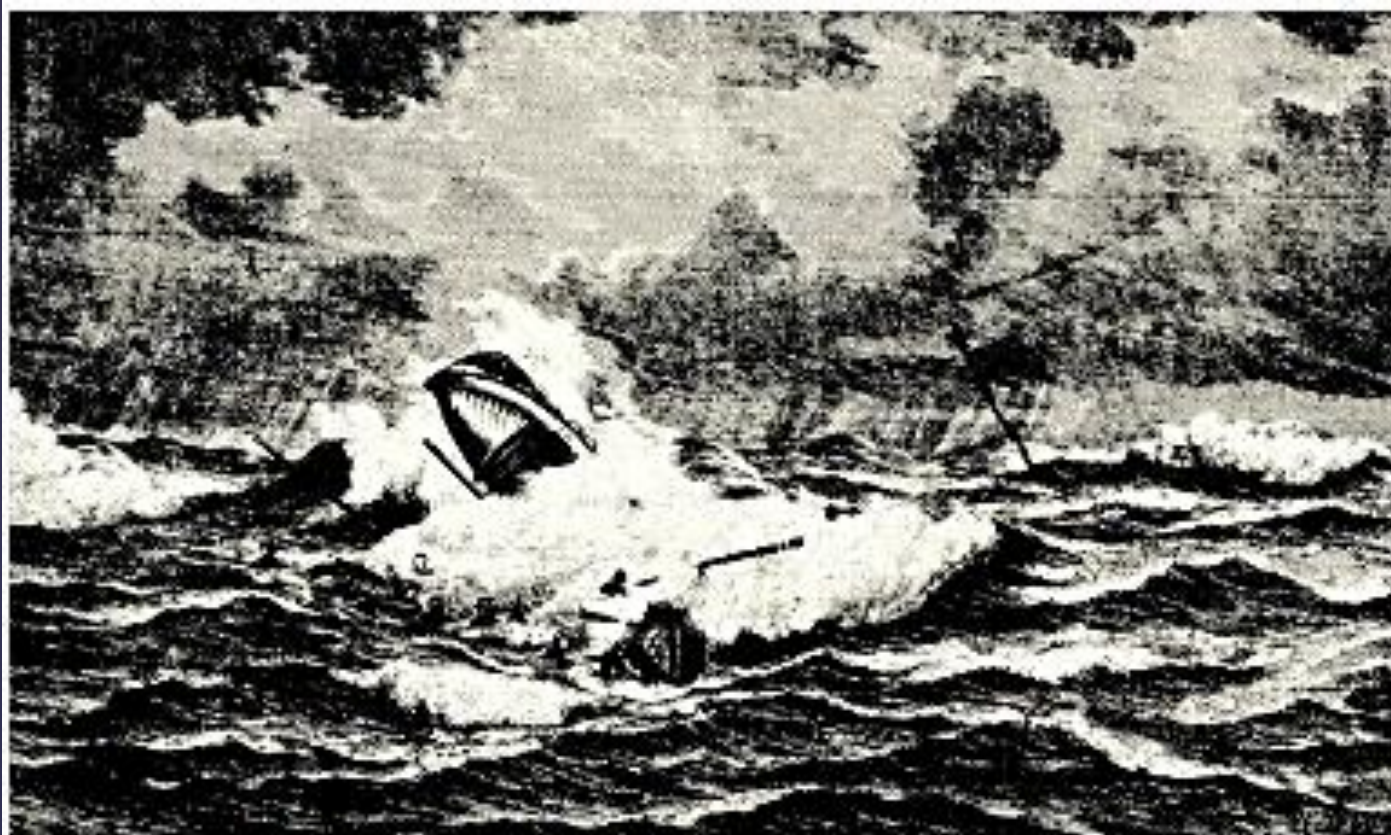
De 3 travleste redningsstationer i Danmark
 1858-1881

<i>Station</i>	<i>Redninger</i>	<i>Reddede</i>
1Flyvholm (Harboøre)	35	307
Nørre Agger	37	262
Snogebæk	33	191

Aktiviteten på Bornholm 1858-1881

Rønne	7	28
Allinge	13	134
Gudhjem	8	39
Svaneke	6	38
Snogebæk	33	191
Snogebæk %	45%	44%

Katastrofen 2. november 1842

Danmarks første redningsbåd, bygget i Nexø og i 1822 anbragt på redningsstationen i Snogebæk, blev i 1862-1886 efter forbedringer på orlogsværftet, stationeret i Rønne. Den er afbildet, fordt Holger Drachmann befandt sig på Rønne Havn 11/9 1873, hvor båden under øvelse kæntrede i hårdt vejr

”Die Vier Geschwestern” af Emden, på vej fra Königsberg til London strandede i SØ storm på Broens Odde med en besætning på 5, redningsbåden kæntrede imidlertid og 5 druknede.

1842
 Kjøbmand
 1842
 Kjøbmand

1842
 Kjøbmand
 1842
 Kjøbmand

PEDER PEDERSEN BECK, Født ca 1809
30 år, flkt. 1840, Søfarende, gift m.

Johanne Margrethe Kjøller , Poulsker 1821-
09-22 til Poulsker 1902-11-20,

2 børn søn Jens Peter Bech Poulsker 1840-
06-22 – 1887-04-12, Hans Christian Bech
17/9 1842 – 25/6 1844 - Poulsker Født 1810,
Ubekendt begravelse

HANS PETER HENNINGSEN Født ca
1813 – 26 år flkt 1840, Fisker, g.m. **Dorte
Hansen** født 1804, Pedersker Begravet i
Poulsker

3 børn, Hans Christian Henningsen 1834-
10-19 , død 1901-12-19; Dorthea
Henningsen 1837-1880; Ole Peter
Henningsen 1840-1915

RASMUS HANSEN BEK født ca. 1807 – 32
år i flkt 1840, Fisker og Husmand i
Snogebæk, g.m. **Ane Margrethe Kofod**,
født Nexø ca. 1809 – 31 Begravet Poulsker
4 børn, Hans Hansen Bek, f.ca 1837, Ole
Hansen Bek ca. 1837, Frederikke Anie Bek,
f. ca. 1838, Rasmine Caroline Bek/Bech f. ca
1840.

HANS ANDERSEN KRUSE, født ca. 1800 –
flkt 1840 – 40 år, gm **Margrethe Kruse**, f. ca.
1789, Begravet i Poulsker

2 børn Marthe Kirstine Kruse, ca. 1823;
Hans Peter Kruse, ca. 1832

ANDREAS ESPERSEN, f. 10. juli 1817, 25
år, begravet i Nexø, gm **Karen Kirstine
Bech/Bek** f. 1816, g. i Bodilsker 1837,
2 børn Jens Mathias Espersen f. 1839,
Margrethe Kirstine Espersen. F.1841

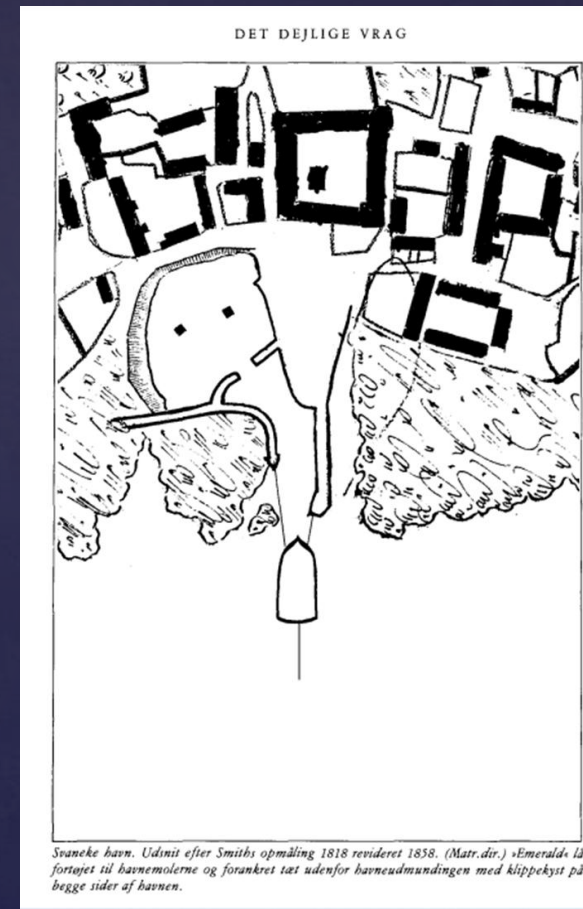
5 familiefædre, 5 enker
og 13 børn

Emeralds forlis og tab af hele den 9 mand store besætningen i Svaneke havn 28-30/11 1846

The Baltic
is a restless
Sea/Where
Wave resounds
On Wave/
Tho' o'er my head
Its billows roll/
I know the Lord
can save
(On the island of Bornholm)
Gravsten i
Donaghadee
Nordirland

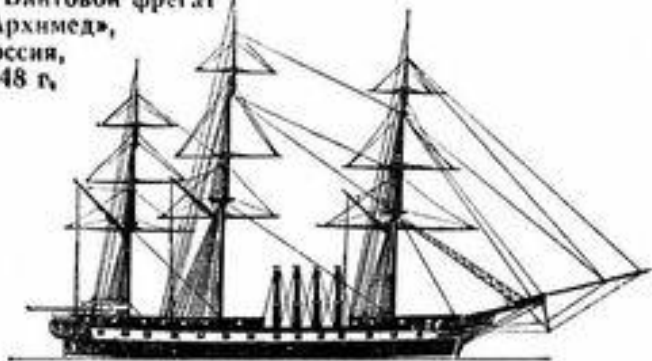

Damskruefregatten
"Archimedes" – den russiske
Østersøflådes flagskib.
Forliser 18. oktober i spidsen
For 17 russiske krigsskibe
På Hvide Odde ved Rønne
Kommandør Woldemar von
Glasepp (1812-1895)

Marinemaler
C.F.Sørensen
Tegner vraget
i januar 1851

2. Винтовой фрегат
«Архимед»,
Россия,
1848 г.

Jens Mortensen, fisker 1811-1850, f. Rønne

– hustru og 1 barn

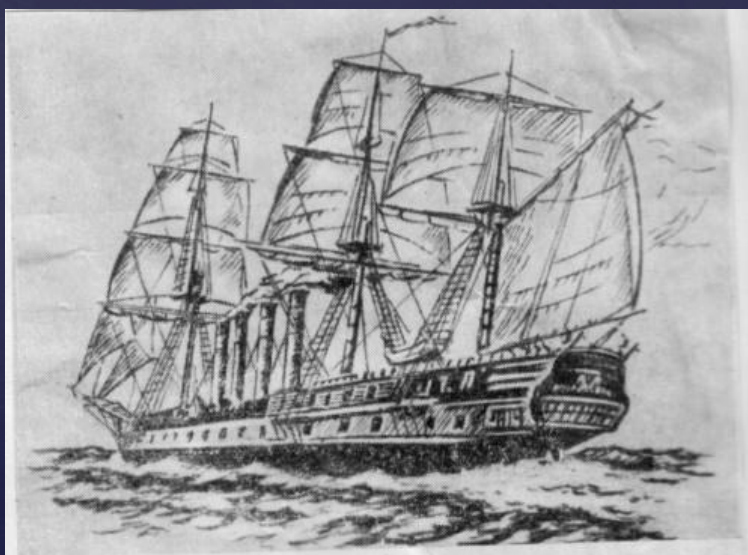
Jens Dam, fisker 1816-1850, f. Rutsker

– hustru og 2 børn

Julius Clausen, sømand 1821-1850, f. Rønne

– hustru og 2 børn

Den russiske Østersøflådes flagskib
skruedampfregatten "Archimedes" forlis
Ved Rønne 18. oktober 1850 klokken 4 morgen på Hvide Odde
Med en besætning på 459 mand efter en

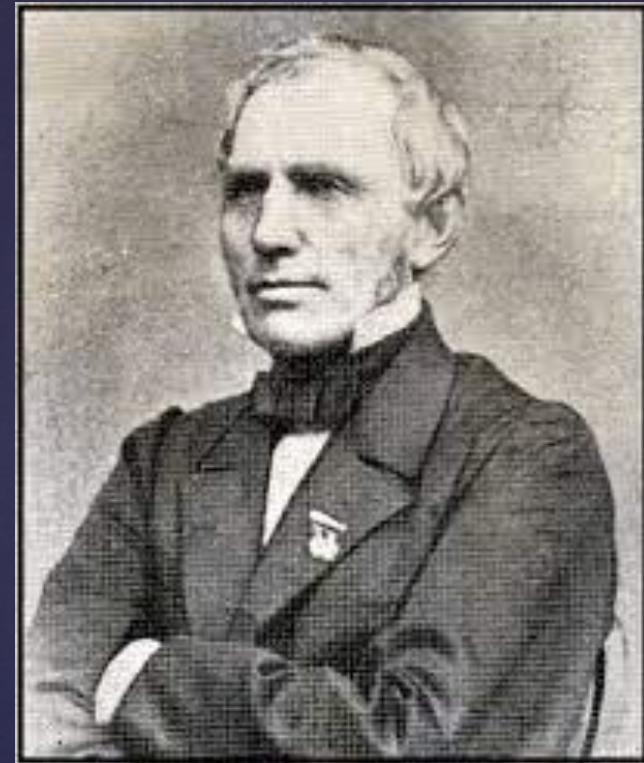
Первый русский винтовой фрегат «Архимед» (с рисунка

Herman
Ipsen
1808-1870
Intet billede

C.C. Lundbye
1812-1873

C.B. Claudi 1799-1880

Julius Henrik Wegener
1806-1865

Redningskommissionen
af 1849

Spidsgattet, klinkbygget, egetræ.
 8 årer, styreåre/ror
 9 lufttætte blikdåser, kork udvendig
 langs rælingen,
 Længde 8,41 m., bredde 2,39 m, dybde 0,8 m
 Bygget i København af skibsbygmester Ertmann
 Peter Bonnesen 1855 som søsterbåd til Snogebæk
 Båden, renoveret på orlogsværftet i København
 1894. Fungerede 1855-1945 og reddede 1.341 søfolk

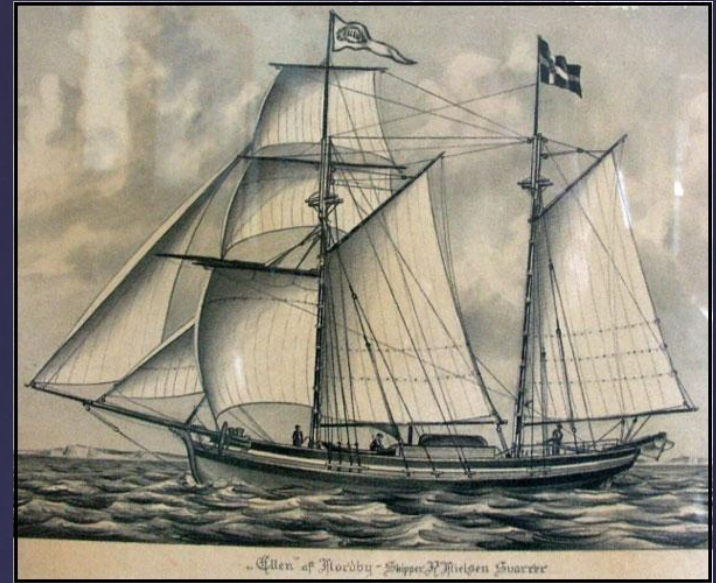

Redningsbåden på Sandhammeren i Skåne 1855-1945

Første tur med redningsbåden 29. marts 1856

”lige i et nu var bunden af redningsbåden i vejret, og straks derpå sås 3 eller 4 mand, som havde fat i rebet langs kanten af båden, akkurat med hovederne oven for vandet, men så var de væk, kun én blev hængende nede i den ene ende af båden. Båden vedblev, hvor svær end søgangen var, at holde bunden i vejret, hvor det kun lykkedes en enkelt at holde fast i kølen, indtil båden efter flere forgæves forsøg blev halet ind til kysten”.

En Galease som "Blücher" af Greifswald (i ballast til Danzig)

Efter at tre fra besætningen var Kæntret og druknet med Skibsbåden, forsøgte man med raketter som ikke blev forstået, Og så var der kun redningsbåden tilbagge

Drukuede redningsfolk fra Snogebæk 29. marts 1856

- Niels Kruse 1811-1856 (Hustru Ellen Kirstine Kofod + 6 børn)
- Johan Madsen 1809-1856 (Marie Kirstine Hansdatter og 2 børn)
- Andreas Peter Munch 1822-1856 (Laura Andrea Cecilia + 2 børn)
- Ferdinand Kofod 1824-1856 (Ane Elisabeth Harrild + 3 børn)
- Hans Peter Kofod 1829-1856 (Petrea Ipsen + 3 børn)
(de to sidste brødre)
- Drukuede tyske sømænd fra "Blücher" 29. marts 1856
- Clas Peter Theodor Schlicker, styrmand 1828-1856
- Johann Joachim Stretzow, matros 1831-1856
- Johann Christoff Adolph Mentzel, matros 1835-1856
(sidstnævntes lig ikke fundet på Bornholm)

Her hviler Støvet

Niels A. Kruse

F:mnd:i Snogebeck

f:d:6te Aug:1811

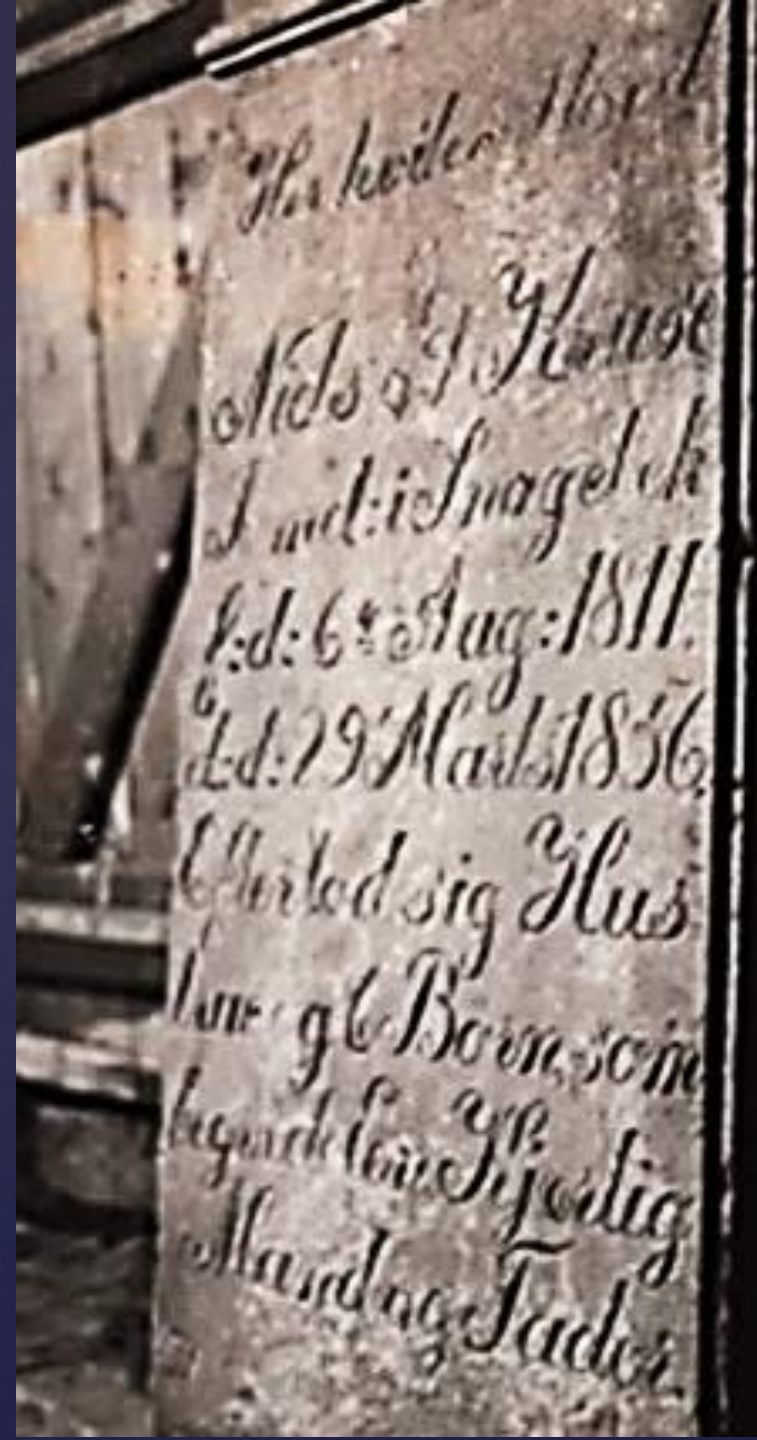
d:d:29 Marts 1856

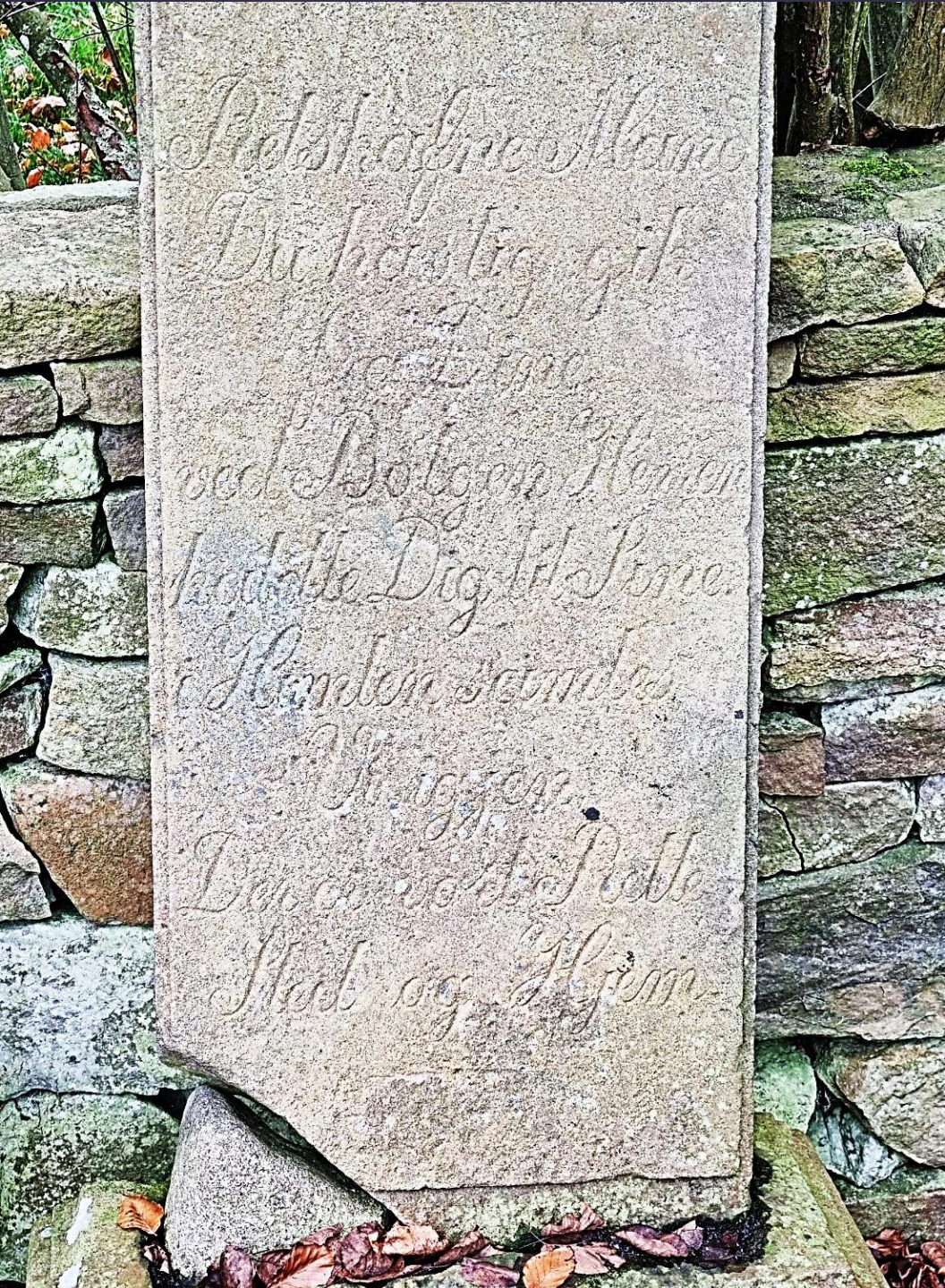
Efterlod sig Hus

Kone og 6 Børn, som

begræde Éen Kjerlig

Mand og Fader

Det skæbne Mænd
Du hastig gik
fra Dine
Ved Bølgen Herren
Kaldte Dig til Sine
I Himlen Samles
Vi igjen
Der er vor Rette
Sted og Hjem

Retskafne Mand
Du hastig gik
fra Dine
Ved Bølgen Herren
Kaldte Dig til Sine
I Himlen Samles
Vi igjen
Der er vor Rette
Sted og Hjem

PAUSE

FORDELE FOR SNOGEBÆK

Kort sigt – *egen købmandshandel* og
gravsten

Indbyggerne får kongens udmark
Foræret som *egen grund*

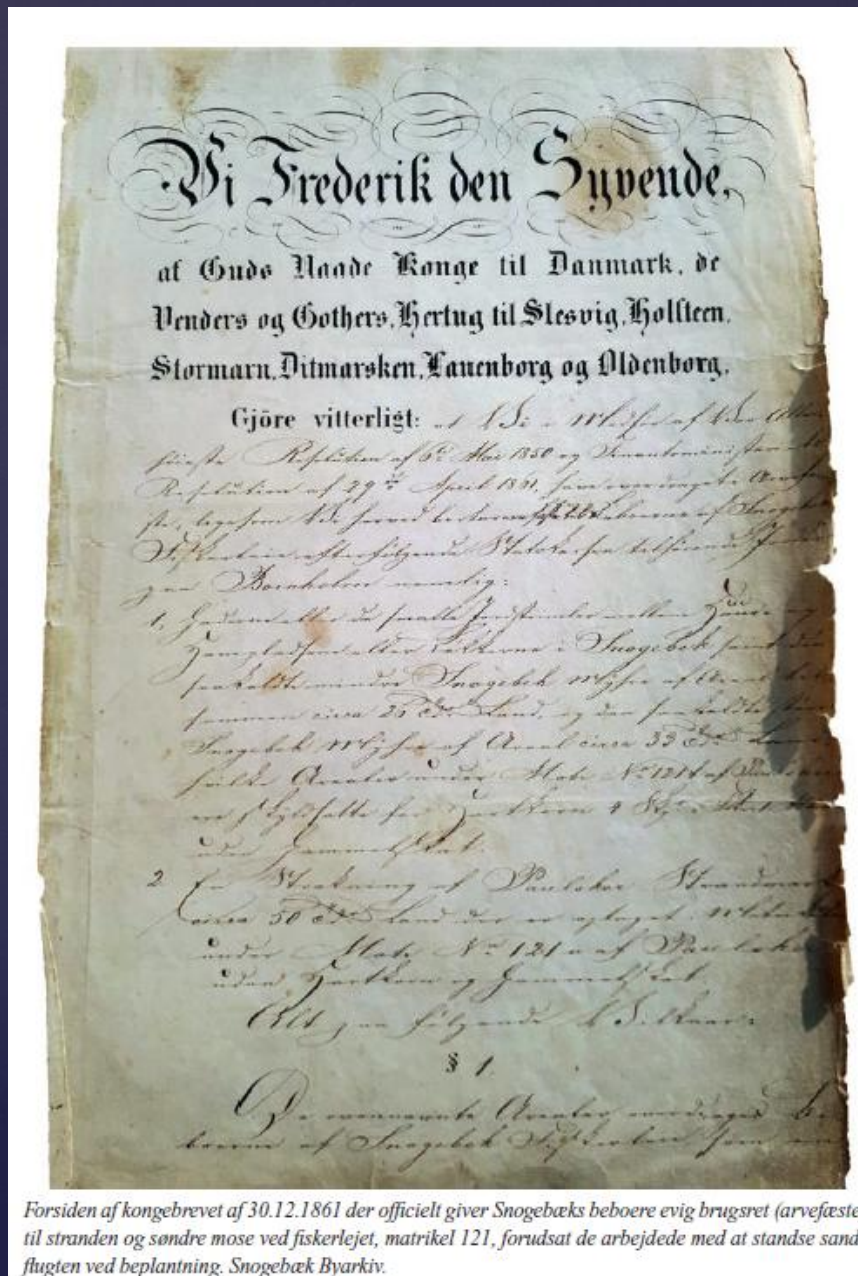
Snogebæk får *egen havn* betalt af
staten

*IM, 1. ktr. #392/702 5. aug.
1856 Niels Andersen Kruses
Enke, Ellen Katrine Kruse
af Snogebæk, må samme-
steds indtil videre have
udsalg (Hovedgade 22) af:*

*Mælk, fløde, æg, smør, brød, ost, kød, flæsk, fisk,
salt, brænde, tørv, olie, tran, svovlstikker, træsko,
øl, tjære og sæbe –
og kun disse som tilladt for spækhøkere i København,
Men afholde sig fra udskænkning eller salg af
Brændevin eller lignende spirituøse drikke.*

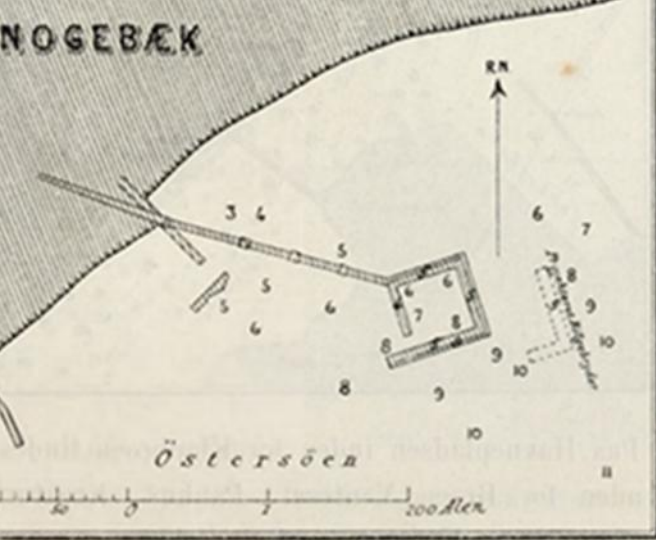
Arvefæsteskode til fælleseje: Matrikel 121v ved brev af 30. december 1861

Forsiden af kongebrevet af 30.12.1861 der officielt giver Snogebæks beboere evig brugsret (arvefæste) til stranden og søndre mose ved fiskerlejet, matrikel 121, forudsat de arbejdede med at standse sandflugten ved beplantning. Snogebæk Byarkiv.

Bilag til kongebrevet af 30.12.1861 der angiver omfanget af Snogebæk. Fra Krogen i Nord til lidt syd for Tværvej i syd og Smedevej mod vest. Afveje genkendes bl.a. Hovedgade og Ellegade. Snogebæk Byarkiv.

Ældre tilsandet Baadehavn.

Ny Dæksbaadehavn
projekteret og bygget af Havneingeniør Zahrtmann

Snogebæk Havn.

1889.

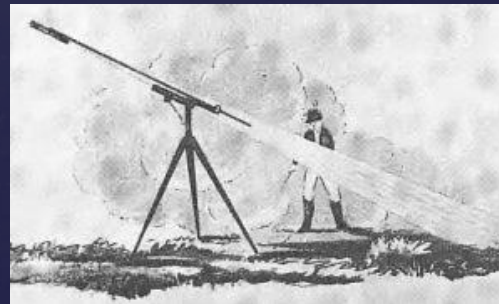
Båd og/eller raketter

Redningsraketter

Københavns bombardement 2.-4. september 1807 – første raketangreb på en storby

Gjør Stjerteblokken fast godt
oppe paa Undermasten, er Masterne
faldne, da til det bedste Sted
forhaanden, kast Racketlinen los
paasee at Linen i Blokken løber fri,
og viis Signal til Land

Redningsøvelse i Gudhjem 1940'erne med raketapparatet. Foto Dam Johansen, Bornholms Museum.

Redningsstolen i brug for en del af mandskabet. Det finske dampskib, »Scandinavic«, strandede ved Finnedalen, Vang, 25. november 1947, men kom senere fri ved redningsvtrksomheden Svitzers hjælp og sejlede 11. december til København for reparation. Foto Willy Hansen, Rønne. Bornholms Tidende 26. november 1947.

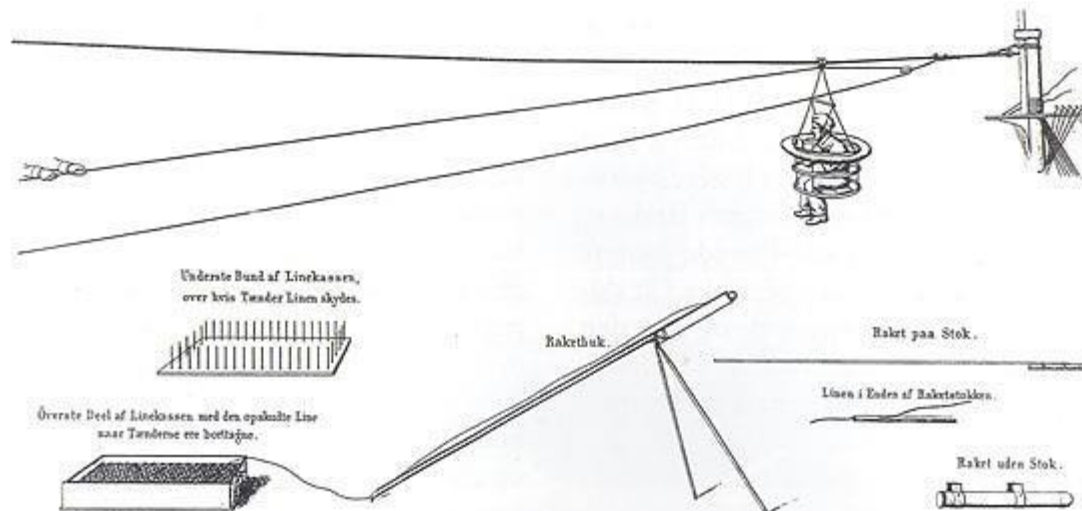

Illustration af brug af redningsstol og raketapparat.

4.

Snogebæk
Redningsstation

Indberetnings
protokol

1858-1873

Snogebæk Indberetningsprotokol

Indberetningsprotokol.

Protokol

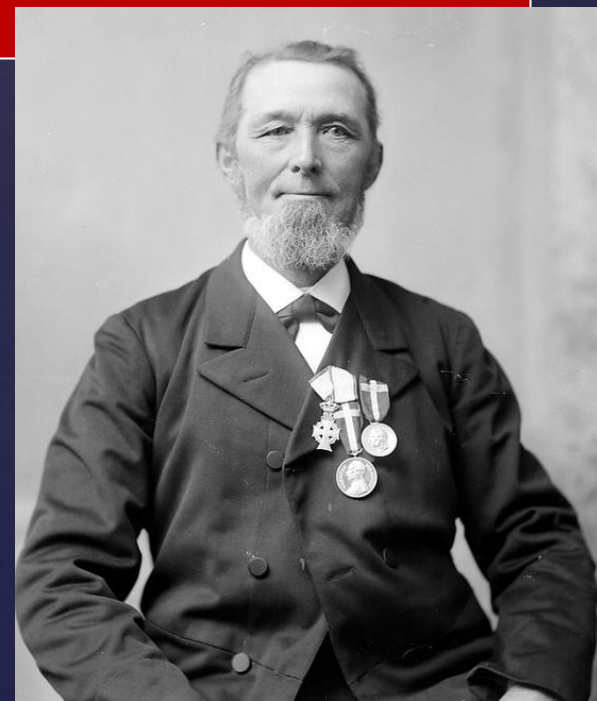
1858 - 1873

Aar 1872 d. 13de Novbr var det en Rædselsdag
for Bornholm som vi ikke have kjendt Mage
til allerede den 12. blæste det Storm af ØNØ med
Regn og Tykke, men om Natten gik Stormen over
til Orkan.....

A.P.Kruse, Opsynsmand:

Aar 1872 d. 13de Novbr var det en Rædselsdag for Bornholm som vi ikke have kjendt Mage til. Allerede den 12. blæste det Storm af ØNØ med Regn og Tykke, men om Natten gik Stormen over til Orkan.....

Andreas Peter Kruse
1834-1910, efterfulgte
I 1856 sin far Niels
Andreas Kruse (1811-
1856) som Formand for
Snogebæk Fiskerleje og
Formand for Snogebæk
Redningsstaion. Farbror
Hans Kruse omkom 2/11
1842, mens faderen
omkom sammen med 4
andre fiskere fra
Snogebæk ved en
redningsaktion 28/3 1856
ved Bro Odde.

Orkanstorm fra NØ og Sne, og en ualmindelig høj søgang og forfærdeligt højoande som bortskyllede alt fra stranden og de nærmeste huse, der blev ødelagt og efterlod sig nogen strand.

Halm og tømmer af alle slags kastedes om hinanden og alt var stor forvirring, hvor alle søgte at redde, hvad reddes kunne fra private huse.

Kortudsniit Snogebæk, Højt målebordsblad, Generalstaben, opmålt 1870, men udgivet 1886. Redningsstationen fra 1822 ligger som det ses på kortet i 1870 stadig i Hovedgade 16 lige over for den gamle stenmole, men nord for telegraflinjen til Rusland der blev anlagt 1868-69. Efter stormfloden 1872 flyttedes redningsstationen i 1873 ca. 100 meter mod nord til Hovedgade 10 tæt på hjørnet til Havnevej. Hentet fra <https://kortviseren.dk>.

**Redningsbådshus
1853-1872
Ødelagt ved storm-
floden 13.11.1872**

**Redningsbådsmuseum
fra 2019/20**

Klokken 8½ Morgen blev det meldt til redningsstationen i Snogebæk, at der var vrag for Balke i Bodilsker sogn 1/4 mil (1,9 km) fra stationen.

Selve redningshuset var omsluttet af høje bølger og der var derfor ingen mulighed for at få redningsbåden ud af bådehuset. Med stort besvær og med allerstørste livsfare lykkedes det dog endelig at få raketapparaterne ud af bådehuset og transporteret op i en løkke, hvor det kunne læsses på vognen. Men også her nåede bølgerne op og havde nær trukket både heste, vogn og raketter ud i havet. Alt måtte først bjærges fra bølgerne.

*Deltagere 13. november 1872, A.P.Kruse – 2 båds mænd, 2 reservemænd, 2 lejede mænd –
6 båds mænd var i Rønne og 1 syg.*

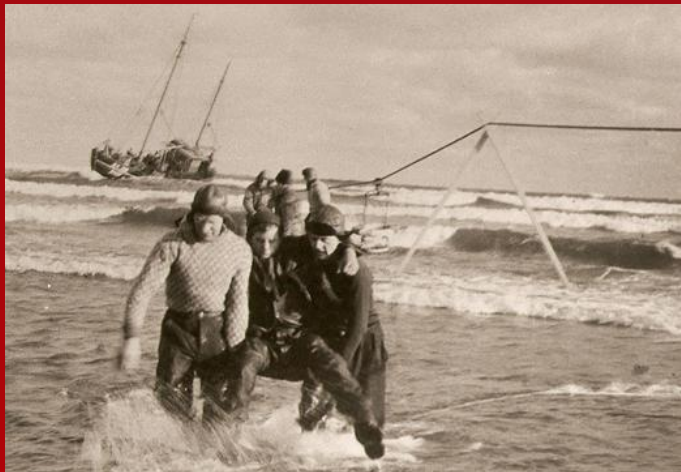
*Kaptajn Carl Berg, skonnerten "Hermine"
Breege, Rügen – fra Memel til Stettin med
brædder, grundstødt kl. 7 morgen
(Foto af skonnerten
Hermine af Kiel (1904-1982) nu Cuxhaven*

Vi vendte derfor straks tilbage, men allerede på vejen kom der melding om at en Slup just var strandet ved Stangebæk lige syd for Snogebæk tæt syd for opbevaringsstedet

Først klokken 9¹/₂ var vi så vidt, at vi kunne begive os på vej til strandingsstedet, hvilket dog krævede en lang omvej ind i land for at nå frem. Ved ankomsten var klokken henved 11 og man fandt en skonnert, der var kastet så langt op på land, at mandskabet var vadet i land.

Kaptajn H. Aaland, sluppen "Agenten" af og fra Stavanger, til Østersøen med sild. Siden mandag sejlet med stormsejl uden landkending – men grundstødt kl. 10:30. (Her foto Af rekonstrueret Stavanger-Slup "Restauration" bygget 2010)

Vi fandt båden grundstødt ½ kabel-længde (94 m) fra land. Raketbatteriet blev opstillet og en raket affyret der havnede i luvert af skibet. Samtidigt kappedes masten. Da det var forbundet med allerstørste møje overhovedet at holde sig fast på skibet i de voldsomme bølger, var det ikke muligt at opfange de næste 3 raketliner. Først med 5.te raket opnåede man forbindelse med skibet og bjergede den 5 mands store besætning i redningsstolen. En af mændene var dog meget forkommen da han kort før strandingen var blevet ramt af storbommen og havde beskadiget lårene så slemt, at han ikke kunne gå. Hvad raketapparatet angik, blev det indbragt i et hus længere oppe i byen, da redningsstationen var blevet stærkt beskadiget af de høje bølger der slog mod det hele tiden.

Fotografier redningsaktionen for "Orion" af Bremerhaven 2. februar 1949

RA. Snogebæk Redningsstation Indberetningsprotokol 1903-1957, side 93

Aar 1949 den 1ste februar blev følgende redningsforlagende udført.
Kl 10³⁰ blev der telefoneret til Snogebæk Fiskealgforening at en blyst fiskerikutter var drevet land ved Langeskanse bjd for Næstø og havde oppe. Da den fjergerende gysersmand tilfældt befandt sig paa kontoret i salgforeningen fik hurtigt 2 af redningsmændene til at påse sig omge til at møde ved stationen. Der blev kørt til rognmand Emil Jesen, der mødte mit med en lastbil. Hvorfra raketmateriellet blev og man kørte afsted kl 10⁵⁰ og ankom til redningsstedet kl 11⁰⁰ og materiellet besegedes af.

BX Orion af Bremerhaven 1. februar 1949 – skibsfører Anton Litzkovskij – Alle 6 reddet ved redningsstol, men noget forkommende ved at have været gennem brændingen. Vinden NNØ 7-8 ved Langeskanse Hvor skibet var gået på grund og huggede hårdt

Redningsstationer Bornholm/Møn, Stevns, Falster				1858-1881		1882-1954	
Stednavn	Type	Oprettet	Nedlagt	Aktioner	Reddede	Aktioner	Reddede
Snogebæk	Båd/Raket	1852	1976	33	191	32	170
Allinge	Raket	1852	1976	13	134	18	189
Rønne	(Båd)/Raket	1852	I drift	7	28	29	174
Hasle	Raket	1882	1976	–	–	20	133
Svaneke	Raket	1852	1976	6	38	13	61
Gudhjem	Raket	1852	1976	8	39	4	55
Christiansø	Båd/raket	1922	I drift	–	–	2	5
Boderne	Båd	1925	1932	–	–	0	0
Nexø	Båd	1964	I drift	–	–		
Klintholm	Båd	1918	I drift	–	–	18	36
Gedser	Båd	1925	I drift	–	–	12	21
Stevns	Raket	1901	1975	–	–	2	17
Ålebæk, Møn	Raket	1882	1975	–	–	3	9

Fra Betænkning vedrørende Redningsvæsenets forhold nr. 112, Kbhvn 1954.

Gedser Redningsstation
Oprettet 1925 – i drift

Klintholm, Møn
Redningsstation
Oprettet 1918 –
I drift

Udsnit af J.S. Hohlenbergs kort over strandinger 1858-1885. ● totalforlis, ○ grundstødte seilskibe.

Aalebæk, Møn
Raketstation
1882 -1875
Hus fra
1931

1858-1885
Sort:
Totalforlis
Hvid:
Stranding

Rønne redningsstation 1910-1928 i Havnegade 5, lige bag toldkammeret

Redningsbåden på øvelse i Rønne Havn. 1920'erne. Mandskabet er iklædt sydvest og olietøj. På billedet ses fyret i Rønne fra 1880 til venstre og byens Sct. Nikolaj Kirke til højre. Fotograf ukendt.

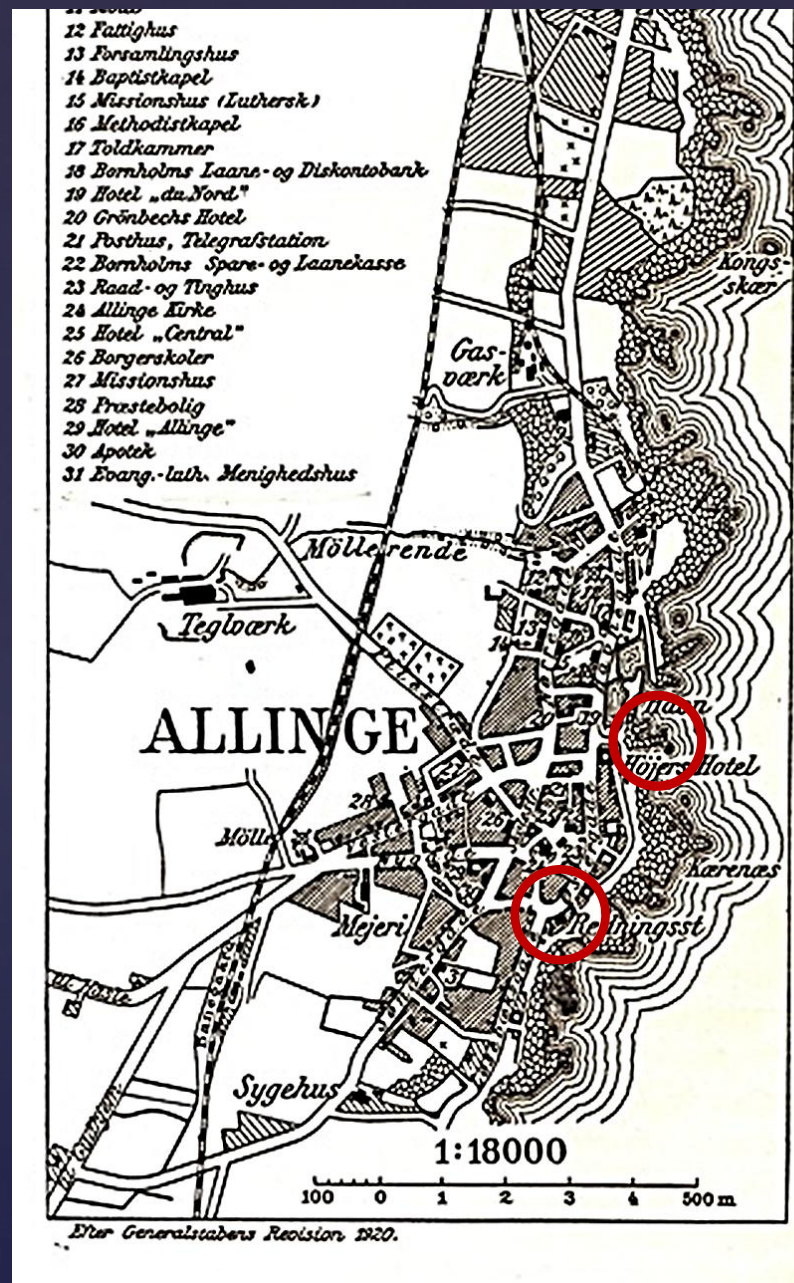
Ovenfor: Rønne Redningsstations indre 1910. Foto Th. Yhr, Rønne. Til venstre: Rønne Redningsstation indrettet 1910 i Havnegade 5, Rønne, lige bag toldkammeret (Bemærk, at man lige kan ane Havnesmedjens to skorstene bag træerne til højre). Siden 1852 havde man ellers benyttet lejede lokaler på havnen. Omkring redningsbåden fra 1886 står de ansatte redningsfolk, alle fiskere fra Nørre Kaas, tjøft redningsudstyr. Til venstre for båden: Hans Jørgensen, Otto Jørgensen, Peter Hansen, Jørgen Eskildsen, Chr. Stenberg, Hans Schou. Til højre for båden: Chr. Holm, Niels Kjølner, Andreas Boltn, Laurits Eskildsen, Ludvig Eskildsen, Peter Andreas Kjølner – alle fiskere fra Nørrekås – samt yderst til højre, stationslederen, tolder Pthl. Kopt efter ældre foto af Th. Yhr. Bornholms Museum.

Rønne Redningsstation 1929-1989
i Sydhavnen Fiskerivej 8.
Nedrevet, trods fredning.
Havnen skal udvides

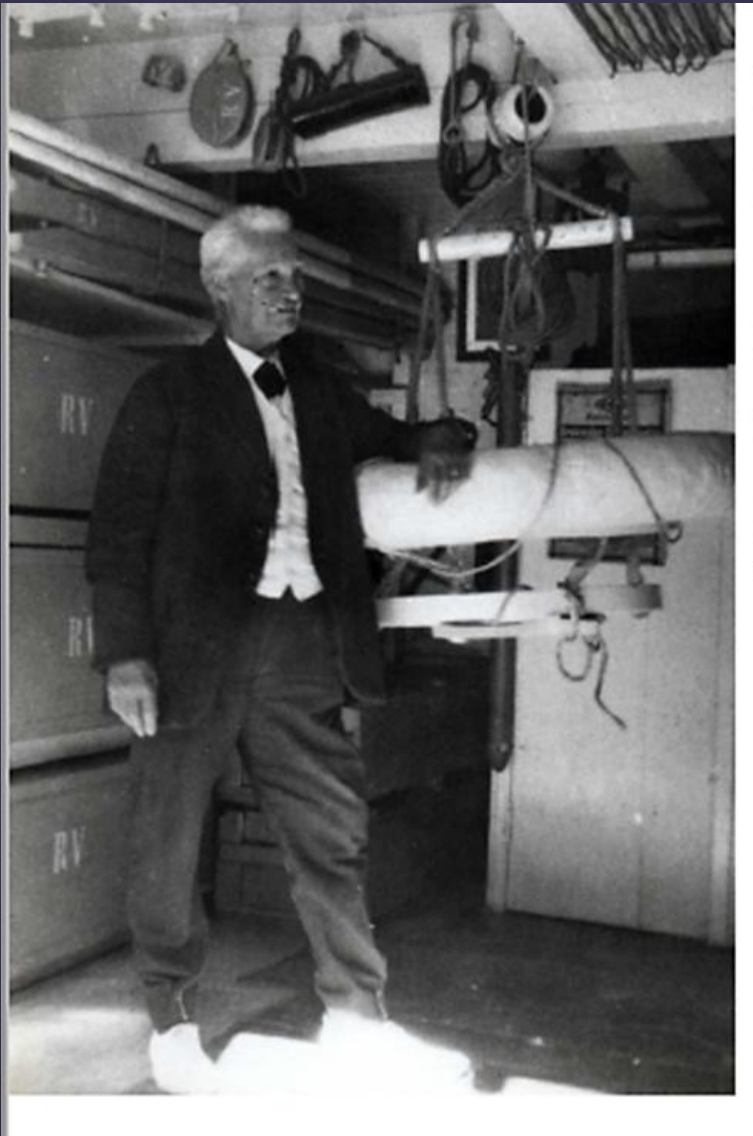

Allinge Raketstation 1931-1976

**Gudhjem Raketstation
1920-1976,
Ejnar Mikkelsens vej 17**

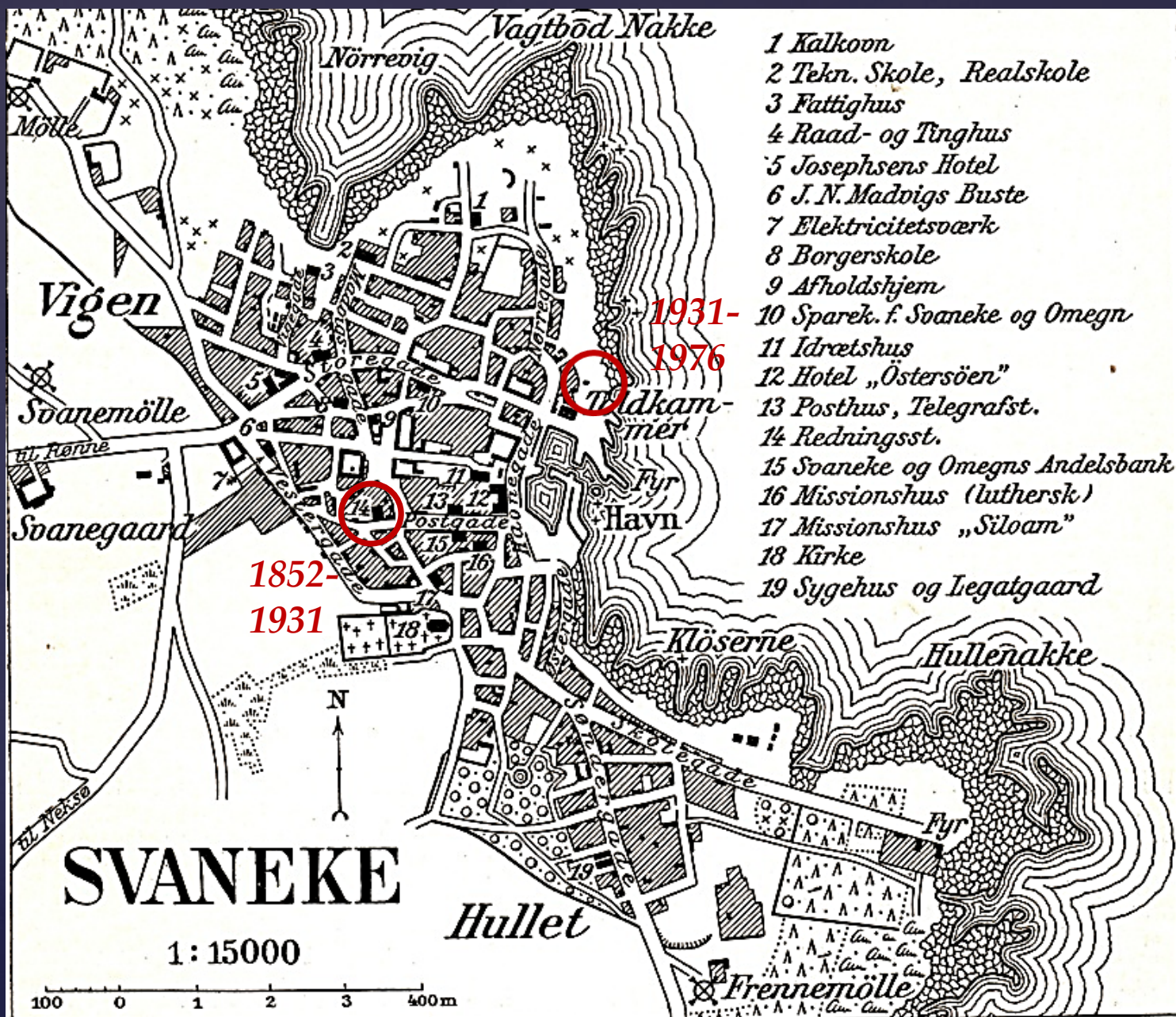

Redningsbestyrer i Svaneke
købmand Edv. Petersen
Med raketstation i eget
hus i Lillegade

Svaneke Raketstation
1931-1976 Gruset 3

Boderne Redningsstation med båd 1925-1932 – ingen aktioner

Snogebæk Redningsstation
1873-1976, Bådehus 1873,
Raketstation og administration
1905.

Overtaget af Snogebæk Borgerforen
1986 (Folkets hus 1982)

RB 93

RØNNE 1989

Søværnets Kystredningstjenesten i Rønne yderhavn, Skærvekajen 1, opført 1989. Foto Ann Vibeke Knudsen 2022.

Motorredningsbåd T-16 "Mads Jakobsen", bygget 2001

Redningsfartøjet 'Leopold Rosenfeldt', Nexø, bygget 1989

Nexø 1989

Søværnets kystredningstjeneste i Nexø havn, Sdr. Hammer 25, opført 1989 samtidigt med at et nybygget redningsskib »L. Rosenfeldt« blev stationeret. Nexø redningsstation blev oprettet i 1964 som motorredningsstation i Nexø fiskerihavn. Samtidigt blev Snogebæk lukket som bådstation og helt nedlagt i 1976. Foto Henning Bender 2022.

Links skibsforslis (særligt Bornholm)

[Vragwiki](#) Database startet aug. 2021, nu med mere end 10.000 oplysninger om danske skibe og skibsforslis i Danmark. Søges eksempelvis på "Snogebæk" eller "Dueodde" får man beskrivelser af 60 skibsforslis 1828-1944 med kildehenvisninger til aviser og andre kilder.

[Lists of Shipwrecks 1747-2024](#) Verdensomspændende lister på skibsforslis med kildehenvisninger (ofte til Ship News i "The Times") Her søgning på år, måned, dato - men flere andre søgemuligheder.

[Øresundstoldregistrene](#) Ca. 2 millioner skibspassager via Øresund fra 1500-tallet til 1857 - kan søges på Dato/år, kaptajnens navn og hjemsted, afgangshavn og destination. Størstedelen passerede Bornholm, Også lokalinteresse - 1108 gange i årene 1577-1857 rejste skibe fra Rønne gennem Øresund, fra Neksø 566.

[Vindforhold til søs 1826-1869](#) - [Christiansø fyr](#) og [Hammershus fyr](#)
Daglige iagttagelser 1826-1859 kun 4 vindkategorier - Stille (0-2), laber kuling (3-5), frisk kuling (6-8), storm (9-12) - 1860-1869 Beauforts vindskala 0-12. Der er en klar sammenhæng mellem vind mellem 7-12.

[Danske aviser](#) og [Svenske aviser](#) før 1925 er flittige til at bringe oplysninger om skibsforslis og strandingsauktioner.

[Redningsstationer Bornholm](#) 1858-1976 arkiver med detaljerede indberetninger om alle redningsaktioner m.m. i Snogebæk, Svaneke, Gudhjem, Allinge, Hasle og Rønne alle 1852-1926 organiseret under det selvstændige [Bornholms og Møns Redningsvæsen \(Ikke digitalerede\)](#)

[Udvalgt litteratur](#) Erik Pedersen: *Bornholmske strandinger 1830-1986*, Grete Tuxen og Allan Hjorth Rasmussen: *Den danske Kystredningstjeneste 1852-2002*, Henning Bender: [Den bornholmske Kystredningstjeneste i 200 år](#).

Links Dansk Oversøisk
udvandring

Links Svensk indvandring til
Danmark

Links skibsforslis (særligt
Bornholm)

Medier

Redningsvæsenet på Bornholm i 200 år 1823 – 2023

Samlingshuset i Pedersker 28-01-2025 kl. 14-16
Pedersker Pensionistforening

Henning Bender, Kirsebærhaven 3,
Snogebæk, 3730 Nexø

Tlf 4041 3664
hbender@mail.dk
<https://henningbender.dk>